

TIEDON ANTAJA

TLY:N ORNITOLOGINEN JULKAISU

N:010

TIEDON ANTAJA N:O 10

Maaliskuu 1977

Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry:n ornitologinen julkaisu

Toimituskunta: Matti Floranta, Veijo Peltola, Rita Waldén

Kansi ja piirroksset: Anneli Lehtinen

Sisällys:

Karhu H. Lintujen kevätmuutto TTY:n toimialueella 1976.....	4
Lehto H.&Pönni R. Muutontarkkailu Turun Seudulla 25.4.76..	20
Ismo Mith mietit käpylintu.....	30
Gustafsson E.&Peltola V. Katsaus TTY:n alueen talvilinnustoon talvina 1968/69- 74/75.....	31
Moitteita toimitukselle.....	78

FAUNISTISEN AINEISTON JULKAISET

Suomessa ornitologit täyttävät tiedonjansa lähinnä *Ornis Fennica*stä, *Lintumies*stä ja paikallisyhdistysten julkaisuista.

*Lintumies*essä ja *Ornis Fennica*ssa julkaistiin aikoinaan osittain samantyylistä aineistoa, kuitenkin vuoden 1971 alusta päätti SLY:n johtokunta kehittää *Orn*:n tieteellisyyttä ja samalla päätettiin *Lintumies*estä tehdä tavalliselle harrastajalle läheinen ns. kenttäornitologinen lehti.

Lintumies uusitusessa aineistoa alkoi ilmestyä vuonna 1973; lehden päätoimittajaksi valittiin Olovi Hildén. Kaikkia *Lintumies* vuosien varrella ole tietysti nystynyt tyydyttämään, mutta varsinkin useat se on mielenkiinnolla selattu kannesta kanteen.

Vuoden 1977 alusta *Lintumies* kokee jälleen muutoksen: lehti siirtyy SLY:ltä LY:lle. Toivon että siitä entistä paremmin nautitaan tekemään harrastajien oma, joten tukeksenne sitä tilaamalla. Tekemällä ja antamalla saavutetaan kehittämissä.

Ja faunistiset tiedot kiinnostavat; otinpa tähän muutama lainaus muistini virkistämiseksi (alleviivaukset allekirjoittaneen), näin OF 1/71:

"...SLY:n johtokunta päätti viime talvena, että v:n 1971 alusta *Orn* tulee keskittymään entistä enemmän korkeatasoisten tieteellisten kirjoitusten julkaisemiseen kongressikielillä," ja sama edelleen: "... *Lintumies*lehdessä nyt on mahdollista kehittää kaikkia harrastajia tyydyttävä korkeatasoinen, valtakunnallinen ja nimenomaan ornitologinen julkaisu, faunistinen havaintomateriaalin keskittäminen tähän yhteen lehteen on järkevintä."

Ja näin OF *Lintumies*essä 4/76: "SLY:n hallitus on nimittäin päättänyt, yhtenä syynä lehdien talouden kohentaminen tilaajamäärän lisäämällä, että tähän asti miltei olematonta Suomenkielistä aineistoa tullaan *Ornis Fennica*ssa lisäämään noin kolmannuksen sivumäärältä. Tämä aineisto sisältää tutkimuksia, katsauksia, tiedonantoja ja kirjallisuuden esittelyä. Täten esim. katsaukset talvilintulaskennoista, vuelluslin-

tujen esiintymisestä ja keräteettikomitean toiminnasta sisältävä vastedes *Lintumies*essä *Ornis Fennica*ssa..."

Siihen "tieteen tekijäiden" mielestä on järkevintä havaintojen keskitys 1971, mutta 1977 lienee järkevintä havaintojen hajautus, vai..."

VIP

PS Luista tilata *Lintumies* - 20 mk OF 398 47-6
Ornis Fennica voit (tilaamatta) lukea Turussa ainakin seuraavissa paikoissa: Turun Kaupunginkirjasto, Turun Yliopiston Matematis-luonnontieteellinen tiedekuntakirjasto.

Lintujen kevätmuutto TLY:n toimialueella 1976

Heikki Karhu

Muutaman vuoden tauon jälkeen on kevätmuuttokatsaus taas käsissäsi. Laatija ei olisi kovin pahoillaan vaikka kyseinen tosi-seikka jäisikin sen ainoaksi ansioksi.

Muuttokaavakkeita palautettiin vain 21 kappaletta. On selvää, ettei niin pienellä aineistolla ole mahdollista saada aivan oikeaa kuvaa muuton kulusta. Joitakin viitteitä siitä sentään irtoaa; ja mikä tärkeintä, katsauksen julkaiseminen aktivoinee harrastajia tulevaisuudessa innokkaampaan osanottoon.

Havainnoitsijat

Muuttokaavakkeen palauttivat tai tietoja muuten ilmoittivat:

Esko Gustafsson (EG), Jari Helstola (JH), Olli Kanerva (OK), Heikki Karhu (HKA), Antti Karlin (AKA), Rolf Karlson (RK), Arje Keskinen (AKE), Hannu Kormanen (HKO), Lesse Kosonen (LKO), Juha Kääriä (JK), Jarmo Laine (JL), Harry Lehto (HAL), Henry Lehto (HEL), Raimo Lehtonen (RL), Ari Linna (AL), Kari Mäntylä (KM), Tapani Numminen (TN), Heikki Nurmi (HN), Veijo Peltola (VP), Harri Päivärinta (HP), Kari Rannikko (KR), Jouni Saario (JS), Risto Saranto (RS) ja Asko Suoranta (AS).

Parhaimmat kiitokset.

Alue

Edellisen kevätmuuttokatsauksen jälkeen on ehditty perustaa Lintutieteellisten Yhdistysten Liitto. Sen ensimmäisiä suorituksia oli koko valtakunnan kattavan lintutieteellisten yhdistysten toimialuejaon luominen. Tässä yhteydessä TLY:n viralliset "metsästymaat" suurenivat moninkertaisiksi, eikä suinkaan yksinomaan myönteisin seurauksin. Enin osa palautettujen kaavakkeiden havainnoista on peräisin vanhalta alueelta. Ulkosaariston mukaan tulon havaitsee silti selvästi, mukana on myös yksi kaavake sisämaasta ja yksi Salon seudulta. Salosta päin on viime aikoina

kuulunut taas huhuja oman yhdistyksen perustamisesta. Tässä katsauksessa ne on pantu merkille vain sikäli, että Salon seudun kunnat esiintyvät kuntaluettelon lopussa omana ryhmänä. Vanhan alueen kunnat on merkitty luettelossa X:llä.

Kuntaluettelo lyhenteiseen

Alastaro	Al	Marttila	Mar	Taivassalo	x Tai
Askainen	x As	Masku	x Mas	Tarvasjoki	Tar
Aura	Au	Mellilä	Mel	Turku	x Tu
Dragsfjärd	Dr	Merimasku	x Mer	Uusikaupunki	Uu
Eura	Eu	Metsämaa	Met	Vahto	x Veh
Houtskari	Ho	Mietoinen	x Mi	Vampula	Vam
Inö	In	Mynämäki	x My	Vehmaa	x Veh
Kaarina	x Kaa	Naantali	x Naa	Velkua	Vel
Kalanti	Kal	Nauvo	Nau	Västanafjärd	Vä
Karainen	Kar	Nousiainen	x No	Yläne	Yl
Kemiö	Ke	Oripää	Or	Halikko	Ha
Kodisjoki	Kod	Paimio	x Pai	Kiikala	Kii
Korpoo	Kor	Parainen	x Par	Kisko	Kis
Koski	Kos	Piikkiö	x Pi	Kuusjoki	Kuu
Kustavi	Ku	Pyhäranta	Py	Muurto	Mu
Laitila	La	Pöytyä	Pö	Perniö	Pern
Lemu	x Le	Raisio	x Ra	Pertteli	Pert
Lieto	x Li	Rusko	x Ru	Salo	Sa
Loimaa	Loi	Rymättylä	x Ry	Suomusjärvi	Su
Lokalahti	Lok	Sauvo	x Sau	Särkisalo	Sä

Ilmoitettuja Kökarin havainnoita ei valitettavasti ole voitu käyttää. Vaikka saari onkin turkulaisten suosimaa retkeilyaluetta, se kuuluu Ahvenanmaan LYL-alueeseen.

Muuta

Alueen laajenemisen yhteydessä on mm. ulkosaaristo kaapannut osan ensihavainnoista. Näissä ja muissa vastaavissa tapauksissa on vanhan alueen ensihavainnon päivämäärä esitetty muuttotaulukossa suluissa.

Eräistä yleisistäkin lajeista saatiin usealla kaavakkeella taikaisin pelkkää tyhjää. Niinpä esim. allin tai haahkan saapumispäivät tuskin vastaavat todellisuutta, muita esimerkkejä mainitsemattakaan. Muun muassa pilkkasiivelle, mustalinnulle, riskilälle ja kehrääjälle ei saapumispäivää saatu ollenkaan. Eräät

muutkin kaavakkeella olleet lajit on eri syistä jouduttu jättämään katsauksessa käsittelemättä.

Kevään aikana tavatut harvinaisuudet julkaistaan erikseen koko vuoden käsittävänä katsauksena. Todettakoon muuten, että väitteen, että niitä nähdäkseen tulee unohtaa Mietoinen ja Paimio ja retkeillä Hangossa tai Porkkalassa, osoittivat useat kunnan pinnat ilahduttavalla tavalla täysin vääräksi. Toivoa sopii aktiiviretkeilijäin kotiinvetosuuntauksen jatkuvan.

Lintukevään kulku

Jo helmikuu oli kokonaisuutena katsoen varsin keväinen, Turussa mitattu keskilämpötila, -5.1° , ylitti normaalin puolellatoista asteella. Kuun loppupäivinä saapui lämmin virtaus ja keskilämpötila ylitti jo tuolloin nollan kolmena perättäisenä päivänä. Lämmin sää toi ensimmäisinä muuttolintuina 11 kottaraisista Utö-hön 26.2. Seuraavana päivänä nähtiin Raisiossa 4 uuttukyyhkyä ja Shellille oli saapunut kiuru. Artukaisista löytyi 28.2. ilmi-elävä töyhtöhyppä ja kuukauden ylimääräisenä päivänä ehdittiin vielä Paimiossa havaita 10:n pulmuseen parvi.

Pieniä määriä kyyhkyjä ja kottaraisia saapui maaliskuun alussa Turun tienoolle. Ennen talvisäiden paluuta ennättivät vielä ampuhaukka 1.3. ja mustavaris 3.3. aloittaa muuttonsa.

Pari kolme seuraavaa viikkoa saivatkin sitten kevään jatkoa odottelevat ornitologit tyytyä katselemaan samoja pakkasessa kärvis-televiä puluja ja kottaraisia. Vesilintuja ei sen sijaan kylmä ilma niinkään tuntunut pidättelevän. Jo helmikuun lopulla oli muutama kyyhkyjoutsen muuttanut lähemmäksi kaupunkia, 13.3. laskettiin ruotsinlaivan kannelta Nauvon ja Korppoon vesillä yhteensä 184 railoihin saapumatta isokoskeloa ja 20.3. Pansion satamahan ilmaantuneet 3 nokikanaa lienevät myös olleet muuttajia.

Maassa oli lunta vielä ajankohtaan nähden normaalit 20-30 senttiä kun 23.3. yksinäinen hiirihaukka näki kolme lintuniestä Mietoisissa ja lensi metsään piiloon. Mustarastaiden paluu kotimaahan tuntui alkavan paria päivää myöhemmin.

Varsinainen kevätmuutto alkoi kuitenkin vasta pakkasten hellitettyä 27.3., asiaankuuluvalla kohinella pitkän pidättelyn jälkeen. Harmaalokkien, hyppien, kyyhkyjen, kiurujen ja kottaraisen muutto käynnistyi ja kuuluisalta Rauvolan kalliolta nähtiin tuulihaukkakin. Satamaan oli saapunut punasotka ja 2 tukkasotkaa, iltaan mennessä paikalla kokoontui jo 20 kesäpukuista naurolokkia. 28.3. aamulla hämmästytti luhtakana häntelyllään Rauvolan tarkkailijat, ohi lentäneet 5 anseria: olivat ainakin muuttajia. Merilokki, telkkä, urpiainen ja pajusirkku olivat muita uusia muuton alkajia. Seuraavana päivänä nähtiin Kukonpäässä aikainen uivelo ja Kauppatorilla kalalokki. Halikonlahdella lepäili 30.3. laulujoutsen, Paraisilla jokelteli kangaskiuru tuloleulujaan ja Satamassa kiersi 2 varhaista selkälokkia. Maaliskuun muuttajien joukkoon ennättivät vielä 31.3. Rauvolassa nähdyt sepelkyyhky, hemppo ja 3 niittykirvistä.

Huhtikuun alun sää oli ajalle tyypillisen heilahteleva, koko kuukauden keskilämpötila jäi hieman normaalista. Muuttajien paine ja kohdalle osunut viikonloppu lienevät osaltaan vaikuttaneet peräti 17:n uuden tulokkaan havaitsemiseen neljän ensimmäisen päivän aikana. Kiurun, kottaraisen ja töyhtöhyppän päämuutto tuntui tapahtuneen jo tuolloin. 2.4. laskettiin matkalla Turusta Jurmoon 563 muuttavaa kiurua. Rauvolassa laskettiin 313 muuttavaa hyppää ja 919 kottaraisista, seuraavana päivänä nähtiin kottaraisia Halikonlahdella 1200 yks. Lauantain 3.4. tulokkaita mainittakoon haapana, piekana, punakylkirestas ja västä-

räkki. Sunnuntaina saapuvat sinisuhaukka, metsäviklo ja lapinsirku. Kurkia havaittiin heti alkuun jo kolmella taholla. Hiljaisten arkipäivien jälkeen muuton tarkkailu vilkastui taas viikonvaihteeksi. Perjantaina 9.4. tulivat kalasääski, tylli, lehtokurppa, isokuovi ja rautiainen. Peipon muutto alkoi päästä vauhtiin, Rauvolassa muutti 480 yks päivän mittaan. Hemppomuuton huippua kuvastellee Pansiossa nähty ennätysmääräinen 400:n linnun parvi. Seuraavana päivänä havaittiin peräti seitsemän uutta muuttolajia: silkkiuikku, jouhisorsa, metsähani, jänkäkurppa, punajalkaviklo, kulorastas ja punarinta.

Viikonvaihteen muuttokuippujen sarjaa jatkoivat 43 varpushaukkaa Kustavissa ja Kuusistossa poukkoillut 700:n pulmisen parvi Sunnuntaina 11.4. Ilman mainittua suurparvea olisi kevät pulmisen osalta jäänyt varsin värittömäksi.

Jo 12.4. oli paras kurjen muuttopäivä, Kaarinan Muikunvuorelta laskettiin 127 ja Rauvolassa 108 muuttavaa. Rauvolassa näyttyi myös aikaisenko räyskä. Seuranneen muutaman päivän lämpimän jakson aikana lumet hävisivät Turun seudulta ja usean lajin muutto huipentui samaan aikaan.

15.4. meni Askaisissa 15 määritettyä hiirihaukkaa ja 22 buteo sp:tä, Kustavin vesiltä laskettiin 665 nokikanaa, Laupuisissa muutti 1012 peippoa ja Kuusistossa pyöri 500:n sepelekyhkyn parvi. Seuraavana päivänä nähtiin Taivassalossa 90 paikallista merihanhea ja Perniössä oli saapunut varhainen valkoviklo.

Väliaikaisesti lämmennyt sää toi muitakin varhailijoita: 17.4. nähtiin ensimmäinen muuttava gavia ja seuraavana päivänä jo muolihaukkakin.

Muutaman välipäivän jälkeen ilmaantui seuraava uusi muuttaja

23.4. Pansioon, määrittämätön tiira. 24.4. havaittiin Kuusistossa 5 pikkukuovia ja Kustavissa metsäkirvinen, 25.4. tiliitteli Rauvolassa rantasipi.

Tiltaltti tuli 26.4. ja lajikumppeniensa edelle ehätti vielä yksinäinen haerapääsky 28.4., mutta sitten useimpien lajien muutto vaimeni melkein kahdeksi viikoksi arktisten säiden alettua purra.

Sateli luntakin ja vapunaattoa vietettiin monin paikoin todella talvisissa tunnelmissa. Vapun päivänä kaivettiin maastosta esiin kaikista huolimatta mm. mustekurkku-uikku, karikukko, mustaviklo ja käenpiika. Seuraavan viikon joka päivälle kyllä riitti uusi muuttaja tai parikin, mutta tosimitolessa ja lopullisesti kesälintuja tuova muutto pääsi käyntiin vasta lämpimän jakson alettua kuun toisella viikolla.

Sillä välin havaittiin hyvillä ruokailupaikoilla vesilintuja varsin suuria määriä. 2.5. oli Tapilassa 100 metsähänhea, Kolkanaukolla 320 punasotkaa ja Mynälähdellä 600 tavua, 5.5. Mynälähdellä 400 silkkiuikkua, 800 haapanaa, 800 tukkasotkaa ja 500 telkkää sekä 6.5. vielä samassa paikassa 320 jouhisorsaa, 95 tukkakoskeloa, 700 isokoskeloa ja 14 uivelo.

9.5. alkoi pitkä, huomattavasti normaalia lämpimämpi jaks, joka nosti koko kuukauden keskilämpötilan yli kaksi astetta päälle normaalin. Vuorokautiset keskilämpötilat pysyttelivät päivästä toiseen +15°:n kieppeillä.

Useimmat hyönteissyöjät eivät kuitenkaan enää ehtineet saavuttaa normaaliaikatauluaan. Ruokokerttunen saapui 9.5., lapinsirri ja törmöpääsky 10.5. ja harmaasieppo 11.5.

12.5. kukuttiin monen käen voimalla, ensimmäiset tervapääskyt, satakieleet, sinirinnat ja hernekertut havaittiin niinikään.

Pensaskerttu, lehtokerttu, rytikerttunen ja pikkulepinkäinen tulivat 13.5., mehiläishaukka seuraavana päivänä.

Kultarinna, 15.5, ja punearpusten, 17.5., myötä olivat sitten tavallisimmat lajit perillä ja havainnoitsijat pääsivät siirtymään mm. harvinaisempien lintujen pariin.

Isoista linnuista ja vähän pienemmistäkin

Lapasotka ansaitsee erityismaininnan normaalia runsaamman kevätesiihtymisensä ansiosta. Ensimmäinen pari nähtiin Kuusistossa 18.4. Mynälähdellä määrät kohosivat tasaisesti toukokuun toisen viikon ajan ja huipentuivat 14.5. 165:een. Seuraavana päivänä oli jäljellä enää 10 yks.

Uiveloita näkyi myös mukavasti, vastauskaavakkeista laskettiin 102 yks. Luvusta on pyritty vähentämään mahdolliset samat linnut. Kaikkia havaintoja ei tosin tästä enempää kuin muistakaan lajeista pyydettykään.

Samalla menetelmällä saa merihanhen yhteismääräksi 449 ja metsähanhen 649. Kun lukuun lisätään ilmoitetut määrittämättömät hanhet saadaan summaksi runsaat 1500 yks, mikä ei poikkea merkittävästi kumpeankaan suuntaan aikaisemmista laskelmista.

Merihanhen muutto oli vilkkaimmillaan huhtikuun alkupuolella.

Metsähanhen muutto käynnistyi varsinaisesti vasta pitkänaperjantaina 16.4. ja jatkui vähän yli vapun. Eniten metsähanhia on ilmoitettu nähdyksi 25.4., 295 yks, joista eniten, 97 yks, Mynälähdellä.

Joutsenen päämuutto tapahtui pian huhtikuun puolivälin jälkeen. Koko kevään yhteissummaksi saatiin 108 yks, suurin nähty parvi oli 15 yks Laupusissa.

Petojen muutto Turun seudulla on tunnetusti varsin tasapaksu esitys, eikä kevät 1976 tunnu muodostaneen poikkeusta aikai-

sempiin. Nyrkkisääntönä voinee pitää "kymmenen Rauvolassa -sata Porkkalassa". Kaavakkeilla ilmoitettiin 647 nähtyä päiväpetolintua, joista eniten, 173, hiirihaukkoja. Hiirihaukan muuton huippu tuntuu osuneen huhtikuun puoliväliin. 54:stä piekasta nähtiin useimmat huhtikuun jälkipuoliskolla.

Varpushaukan 106:sta muutti lähes puolet, 43 yks, Kustavissa 11.4. Sinisuohaukkaa tavattiin 46 kpl tasaisesti pitkin huhtikuuta, eniten ehkä kuun alkupuolella. Ruskosuohaukan ilmoitetuista 40:stä yksilöstä ei juuri voi huippuja erottaa, samoin kalasääskiä tulee noin 2 kpl palauttajaa kohti, juuri sen verran kuin kaavakkeen ensimmäiselle sarakkeelle mukavasti mahtuu. Tuulihaukkoja nähtiin 43 yks, ampuhaukkoja 23, nuolihaukkoja vain 9 ja mehiläishaukkoja vain 9 yks.

Kurjen muutto alkoi varovasti jo 4.4., jolloin lintuja nähtiin kolmella taholla. Parhaat päivät sattuivat huhtikuun puolivälin tuntumaan, kuten monella muullakin lajilla. Yhteismäärästä 699 yks ei ole enää luettavissa nousua 1970-luvun alun mahdollisen reittien siirtymisen jälkeen. Rauvolan parhaat päivät, 12.4. 108 muuttajaa ja 15.4. 96 muuttajaa, jäävät hieman antoisimmista kurkikeväistä.

Muuttotaulukko

Taulukosta ilmenevät saapumispäivämäärät on saatu viiden päivän sääntöä käyttäen. Pienissä aineistoissa kyseinen sääntö ei kyläkään vastanne aivan alkuperäistä tarkoitustaan vaan karsii havaintoja ehkä tarpeettomastikin. Sääntöä noudattaen pois jätetyt erillishavainnot on esitetty jäljempänä, päivämäärän edellä oleva x-merkki viittaa niihin.

Suluissa olevat päivämäärät ilmoittavat vanhan alueen saapumispäivän sikäli kuin se poikkeaa ensin esitetystä.

Muuttolintujen saapumispäivämäärät keväällä 1976

Gavia sp.	x 25.4.	1m	Par Attu(EG,VP)	
Kuikka	1.5.	2p	La Otajärvi(HaL,HeL,AS)	(2.5.)
Silkkiuikku	10.4.	1p	Ku Klupinniemi (HP,RS)	(11.4.)
Härkälintu	2.5.	2p	Tai Rantalanl.(JH,OK,HKa,JL)	
Mustakurkku-uikku	1.5.	10p 2p	Otajärvi(HaL,HeL,AS) Ku Koila(JS)	(4.5.)
Tavi	1.4.	3p 1p 1p	Tu Rauvola(OK) Tu Satama(HeL,AL) Tu Pansio(HKo)	
Heinätaavi	16.4.	3p	Pern Pohjajärvi(KR)	(17.4.)
Jouhisorsa	10.4.	2m	Sa Halikonlahti(KR)	(11.4.)
Haapana	3.4.	2p	Tu Satama(JK)	
Lapasorsa	13.4.	2p	Ra Raisionlahti(RK,JL,AL)	
Lapasotka	x 5.5.	25p	Mi Mynälahti(TN)	
Punasotka	27.3.	1p	Tu Satama(HaL,HeL)	
Tukkasotka	27.3.	2p	Tu Satama(HaL,HeL,RS)	
Telkkä	28.3.	3p	Tu Ruissalo(JH)	
Alli	4.5.	100p	Nau Nötö(RS)	(7.5.)
Haahka	x 10.4.	100	Ku(HKa,AL,HP,RS)	(16.4.)
Isokoskelo	13.3.	184p	Nau Innamo-Kor Kihti(HKa)	(14.3.)
Tukkakoskelo	25.4.	3p 1m	Naa Luonnonmaa(JS) Dr Lövö(HaL,HeL)	
Uivelo	x 4.4.	1p	Kor Retais(HaL)	(9.4.)
Anser sp.	28.3.	5m	Rauvola(HaL,HeL)	
Merihanhi	x 8.4.	1p	As Rautuinen(AS)	
Metsähanhi	10.4.	5p	Attu(HaL)	
Kyhmyjoutsen	27.2.	1m 5p	Ruissalo(JH) Kor Lohm(JH)	
Joutsen	x 11.4.	3m	Otajärvi(AS)	(12.4.)
Hiirihaukka	23.3.	1p	Mynälahti(HKa,JL,AL)	
Piekana	x 11.4.	1p	Otajärvi(AS)	(13.4.)
Varpushaukka	2.4.	3m	Rauvola(HKa)	
Mehilishaukka	14.5.	1m 1m	Ruissalo(JL) Tu Kärsämäki(OK)	
Ruskosuohaukka	11.4.	1p	Tu Pikisaari(JH)	
Sinisuhaukka	4.4.	1m	Kaa Kuusisto(JH)	
Kalashääski	9.4.	2m	Rauvola(HKa)	
Nuolihaukka	x 9.5.	1m	Rauvola(JH)	
Tuulihaukka	27.3.	1m	Rauvola(HKa,TN)	

Ampuhaukka	x 28.3.	1p 1p	Rauvola(JH,HaL,HeL) Tu Topinoja(AS)	
Kurki	4.4.	9m 4m 3m	Kuusisto(JH) Rauvola(JL) Pai Paimionlahti(HKa,AL,TN)	
Luhtakana	x 1.5.	1p	Tai Kolkka(JH)	
Nokikana	x 28.3.	13p	Tu Satama(JH,HKa,HeL)	
Meriharakka	x 11.4.	9m	Attu(HaL)	
Töyhtöshyyppä	x 27.3.	6m 1p 2m	Rauvola(JH,HKa,TN) Naa Satama(RS) Mynälahti(RK)	
Tylli	9.4.	1p	Tu Satama(HaL,HeL)	
Pikkutylli	17.4.	2p 1m 1m	Pansio(RL) Mynälahti(HKa) Ku Laupunen(AS)	
Kapustarinta	2.4.	1m 3m	Rauvola(HKa) Lohm(HaL)	
Karikukko	1.5.	1p	Ku Rahi(JH)	(2.5.)
Taivaanvuohi	2.4.	2p 1p	Rauvola(JH,HKa) Halikonlahti(KR)	
Jänkäkurppa	10.4.	2p	Rauvola(TN)	
Lehtokurppa	9.4.	1p	Rauvola(HKa)	
Kuovi	9.4.	2m	Rauvola(OK,HKa)	
Pikkukuovi	24.4.	5p	Kuusisto(EG,VP)	
Metsäviklo	4.4.	1m	As(AS)	
Liro	3.5.	1p 1p	Rauvola(HKa) Mynälahti(TN)	
Rantasipi	25.4.	1p	Rauvola(JH)	
Puna jalkaviklo	10.4.	1m	Mynälahti(HeL)	
Valkoviklo	x 25.4.	1p	Sä(HP,RS)	(2.5.)
Mastaviklo	1.5.	2m	Otajärvi(AS)	(5.5.)
Lapinsirri	10.5.	1m	Ruissalo(AKa)	
Suosirri	x 2.5.	1p	Mynälahti(HKa,HKa,JL)	
Suokukko	3.5.	3p	Rauvola(HKa)	
Vesipääsky	x 22.5.	1p	Tu Kukonpää(RL)	
Merilokki	28.3.	6m 2m 1p	Rauvola(JH,HaL,HeL) Tu Erikvalla(AS) Tu Satama(HKa)	
Selkälokki	30.3.	2p	Tu Satama(RK,JL,HaL)	
Harmaalokki	27.3.	7p 4m 19p	Tu Satama(HaL,HeL,TN) Rauvola(JH,HKa) Naa Satama(RS)	
Kalalokki	29.3.	1p 1m	Tu Kauppatori(HaL) Pansio(HKo)	

Naurulokki	27.3.	20p	Tu Satama (HaL)	
Räyskä	12.4.	1m	Rauvola (JL)	
Kala/lapintiira	23.4.	1m	Pansio (HKO)	
Kalatiira	25.4.	1m	Rauvola (JH)	
Lapintiira	2.5.	1m	Ruissalo (HaL)	
Uuttukyyhky	27.2.	4p	Ra Hauninen (RL)	
Sepelkyyhky	31.3.	1m	Rauvola (JL)	
Suopöllö	8.4.	1p	Pikisaari (RK)	
Käki	12.5.	1p	Ruissalo (JH, JL)	
Tervapääsky	12.5.	10p 1m	Tu Friskala (LKO) Tu Satama (JH)	
Käenpiika	x 7.5.	2p 1p	Pansio (HKO) Ruissalo (HeL)	
Kangaskiuru	30.3.	1p	Par (EG, VP)	
Kiuru	27.2.	1p	Tu Shell (OK, HKa, JL)	
Haarapääsky	x 4.5.	1m 1p	Pansio (HKO) Ra (HP)	
Räystäspääsky	8.5.	1p	Nau Aspö	(9.5.)
Törmäpääsky	10.5.	20p	Naa Luolalanjärvi (RS)	
Mustavaris	3.3.	1m	Tu (HaL)	
Kulorastas	10.4.	1m	Ku (HP)	(13.4.)
Räkättirastas	2.4.	5m 3p 2m	Rauvola (HKA) Tu Isponen (JH) Tu Satama (HeL)	
Punakylkirastas	3.4.	1p 1p	Rauvola (JH, OK, JL, HeL) Par Kirjala (AL)	
Laulurastas	9.4.	3m	Rauvola (OK, HKa)	
Mustarastas	25.3.	1p	Ra Keskusta (HP)	
Kivitasu	14.4.	1p	Rauvola (AL)	
Pensaastasku	7.5.	1p	Raisionlahti (HP)	
Leppälintu	8.5.	2p	Otajärvi (HaL)	(9.5.)
Satakieli	12.5.	1p 1p	Tu Kakola (AKe) Friskala (LKO)	
Sinirinta	12.5.	1p 1p	Ruissalo (JH) Friskala (LKO)	
Punarinta	10.4.	1p	Paimionlahti (JH)	
Rytikerttunen	13.5.	4p	Par Makeanvedenallas (EG, VP)	
Ruokokerttunen	9.5.	1p	Halikonlahti (KR)	(12.5.)
Kultarinta	15.5.	1p	Ruissalo (AKe)	
Mustapääkerttu	4.5.	1p	Ruissalo (HKA)	
Lehtokerttu	13.5.	2p	Ruissalo (HaL, HeL)	
Pensaakerttu	13.5.	3p 1p	Rauvola (JH) Raisionlahti (RS)	

Hernekerttu	12.5.	2p 1p	Ruissalo (JH, HaL, HeL) Tu Hirvensalo (TN)	
Pajulintu	5.5.	1p	Pansio (HKO)	
Tiltaltti	26.4.	1p	Mynälahti (HKO)	
Sirittäjä	8.5.	1p	Otajärvi (HaL)	(9.5.)
Harmaasiippo	11.5.	1p	Ruissalo (AKe, HeL)	
Kirjosieppo	7.5.	1p	Pansio (HKO)	
Rautiainen	9.4.	1m	Tu Ylioppilaskylä (KM)	
Niittykirvinen	31.3.	3p	Rauvola (JL, HaL, AL)	
Metsäkirvinen	24.4.	1m	Ku Susiluoto (LKO)	(25.4.)
Västaräkki	3.4.	1m	Mynälahti (RK)	
Keitavästaräkki	6.5.	1m	Shell (AKe)	
Pikkulepinkäinen	13.5.	1p	Ruissalo (JH)	
Kottarainen	26.2.	11p	Kor Utö (HaL)	(28.2.)
Vihervarpunen	11.4.	1m	Ku (HP)	(13.4.)
Hemppo	31.3.	1m	Rauvola (HaL)	
Urpainen	28.3.	1m	Erikvalla (AS)	
Peippo	1.4.	2p	Rauvola (OK)	
Järripeippo	4.4.	2p 1m 1m	Kuusisto (EG, VP) Paimionlahti (HKA) As Livonsaari (AS)	
Peltosirkku	7.5.	1m	Rauvola (JL)	
Pajusirkku	28.3.	1m	Paimionlahti (HKA)	
Lapinsirkku	x 10.4.	1p	Attu (HaL)	
Punavarpunen	17.5.	1p	Shell (RK)	
Pulmunen	x 27.3.	1m	Rauvola (JH, HKA)	

Varsinaisesta talukosta pois jätetyt havainnot

Joidenkin kohdalla kysymyksessä todella on aikainen harhailija, useissa tapauksissa syyntä on liian pieni aineisto.

Gavia sp	17.4.	1m	Dr Purunpää (HP, RS)	
Lapasotka	18.4.	2p	Kuusisto (EG, VP)	
Haaha	2.4.	163m	Aspö (HaL)	
Uivelo	29.3.	2p	Kukonpää (RS)	
Merihanhi	2.4.	1m	Rauvola (HKA)	
Joutsen	30.3.	1p	Halikonlahti (KR)	
Piekana	3.4.	1m	Livonsaari (AS)	
Nuolihaukka	18.4.	1m	Halikonlahti (KR)	
Ampuhaukka	1.3.	1m	Sa (KR)	
Nokikana	20.3.	3p	Pansio (HKO)	
Meriharaka	2.4.	1m	Aspö (HaL)	
Töyhtöhyppä	28.2.	1p	Artukainen (RL)	
Valkoviklo	16.4.	1p	Pohja järvi (KR)	
Suosirri	23.4.	2p	Mynälahti (RK, AL, RS)	ja tkuu

Käenpöika	1.5.	1p	Otajärvi(HeL)
Haarapääsky	28.4.	1m	Tu(HaL)
Lapinsirkku	4.4.	2m	Paimionlahti(HKa,AL)
Pulmunen	29.2.	10p	Pai(HaL)

Joidenkin lajien muuton alun toteaminen on ollut vaikeata talvehtivien yksilöiden takia, tällaisia ovat esim. kyhmyjoutsen, harmaalokki, hiirihaukka, luhtakana ja mustarastas. Myös alla mainittuja havaintoja on ollut vaikea tulkita, ne onkin jätetty pois taulukosta.

Telkkä	21.3.	1p	Tu Satama(HKa)
Isokoskelo	29.2.	11p	Ke Strömme(HaL)
	7.3.	6p	Nau Prostvik(RK)
		3p	Strömme(KR)
Nokikana	13.3.	13p	Tu Satama(HeL)
Urpainen	19.3.	2	Mynälahti(RK)

Suuret määrät ym.

Eräistä tämän taulukon havainnoista ilmenee mm. päämuutto.

Gavia sp.	22.5.	421m	Laupunen(AS)
Silkkiuikku	5.5.	400p	Mynälahti(TN)
Härkälintu	15.5.	35p	Lok Ahmasvesi(HP)
	8.5.	24p	Otajärvi(AS)
Mustakurkku-uikku	9.5.	38p	Ry Heinänen(AKe)
Tavi	2.5.	600p	Mynälahti(HKa)
	17.4.	400p	Mynälahti(HKa)
Jouhisorsa	6.5.	320p	Mynälahti(HaL,HeL)
	5.5.	200p	Mynälahti(TN)
Haapana	5.5.	800p	Mynälahti(TN)
	6.5.	460p	Mynälahti(HaL,HeL)
Lapasotka	14.5.	165p	Mynälahti(RK)
	13.5.	107p	Mynälahti(AL)
Punasotka	2.5.	320p	Kolkka(HKa, JH)
	1.5.	238p	Otajärvi(AS)
Tukkasotka	5.5.	800p	Mynälahti(TN)
	6.5.	260p	Mynälahti(HaL,HeL)
Telkkä	5.5.	500p	Mynälahti(TN)
	11.4.	390p	Ku viidessä eri sulassa(HP)
Alli	16.5.	1000p	Na Berghamn(HKa)
Isokoskelo	6.5.	700p	Mynälahti(HaL,HeL)
	2.5.	350p	Paimionlahti(TN)
Tukkakoskelo	6.5.	95p	Mynälahti(HaL,HeL)

Uivelo	6.5.	14p	Mynälahti(HaL,HeL)
	8.5.	11p	Mynälahti(JH)
Merihanhi	16.4.	90p	Tai Hilloinen(RL,HP)
	21.4.	66	Hilloinen(HP)
Metsähanhi	2.5.	101p	Sau Tapila(TN)
	25.4.	97m	Mynälahti(OK,HKa)
Anser sp.	2.5.	100m	Tu(HP)
Hiirihaukka	13.4.	25	Attu(HaL)
	15.4.	17	As(HP)
Piekana	24.4.	10m	Raisionlahti(HP)
Buteo sp.	15.4.	22m	As(HP)
Varpuslaukka	11.4.	43m	Ku(HP)
	16.4.	10m	Uu(HP)
Kurki	12.4.	127m	Muikunvuori(AS)
		108m	Rauvola(JL)
Nokikana	15.4.	665p	Ku(HP)
	11.4.	625p	Ku(HP)
Töyhtöhyppä	2.4.	313m	Rauvola(HKa)
	10.4.	273m	Paimionlahti(JH)
Tylli	29.5.	52	Mynälahti(RK)
Kapustarinta	8.5.	182p	Mynälahti(JH)
Jänkäkurppa	3.5.	12p	Rauvola(HKa)
Kuovi	19.4.	144m	Laupunen(AS)
	18.4.	93m	Laupunen(AS)
Lapinsirri	23.5.	32p	Mynälahti(RK)
Suosirri	28.5.	100	Utö(HaL)
	29.5.	60p	Mynälahti(RK)
Suokukko	13.5.	300p	Rauvola(JH)
		300p	Paimionlahti(TN)
Naurulokki	12.4.	2000p	Halikonlahti(KR)
	8.4.	1000p	Tu Satama(HaL)
Uuttukyyhky	9.4.	40p	Au(LKo)
	29.3.	38p	Ra(HP)
Sepelkyyhky	14.4.	500p	Kuusisto(BG,VP)
	15.4.	500p	Rauvola(HKa)
Kiuru	9.4.	530m	Rauvola(HKa)
Räkättirastas	25.4.	235m	Luonnonmaa(JS)
Punakylkirastas	5.5.	700m	Tu klo 23-24(JL)
	25.4.	514m	Mynälahti(HKa)
Niittykirvinen	6.5.	68m	Tu Jaeninpuisto(AS)
	10.4.	65p	Paimionlahti(JH)
Kottarainen	3.4.	1200p	Halikonlahti(KR)
	2.4.	919m	Rauvola(HKa)
Hemppo	9.4.	400p	Pansio(RL)
Peippo	15.4.	1012m	Laupunen(AS)
	9.4.	480m	Rauvola(HKa)

Pulmunen 11.4. 700p Kuusisto(EG, VP)

Läpimuuttajien viimeisiä tapaamispäivämääriä

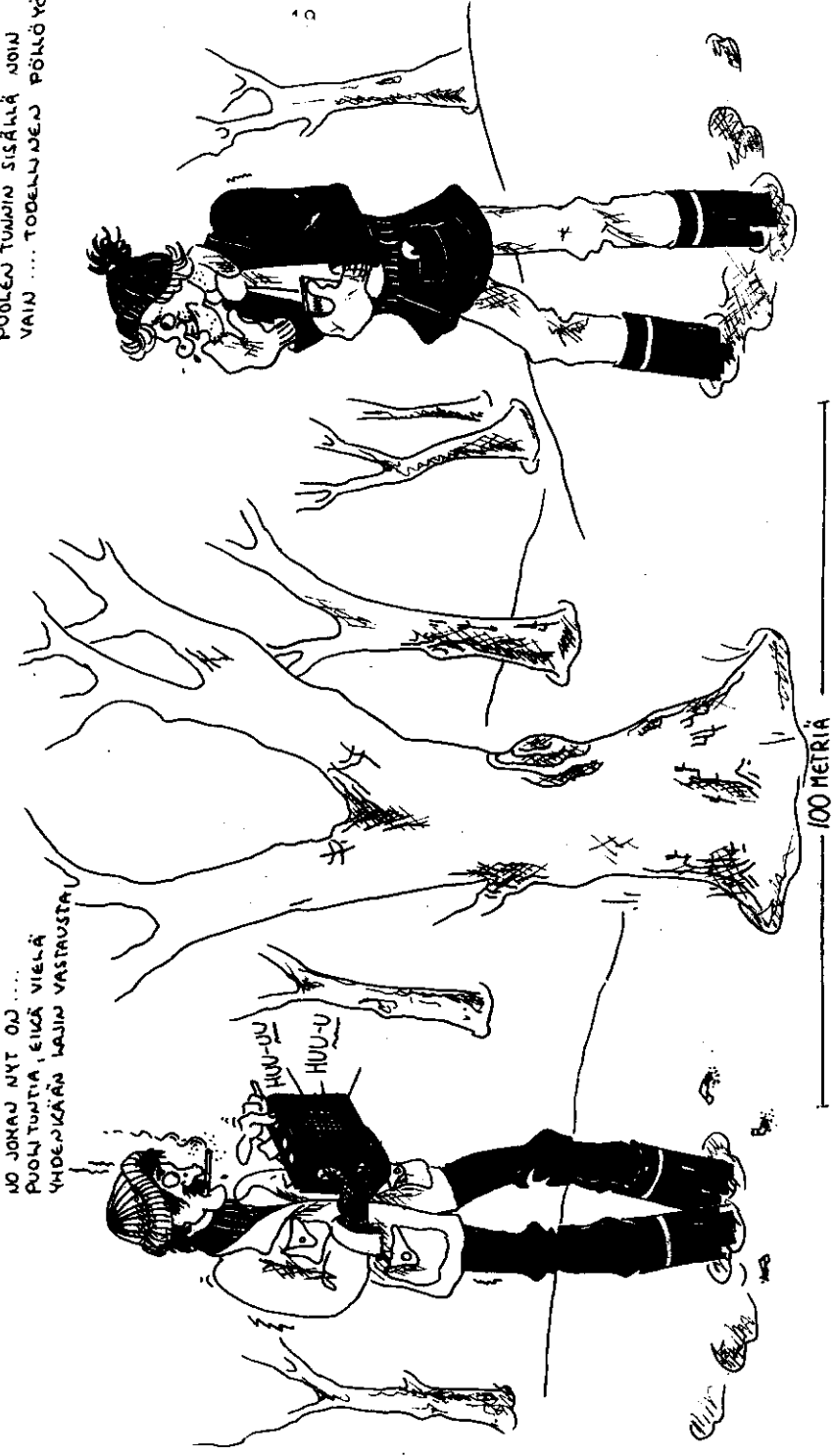
Jouhisorsa	9.5.	Valkoviklo	23.5.
Uivelo	30.5.	Mustaviklo	6.6.
Piekana	11.5.	Lapinsirri	29.5.
Sinisuohaukka	23.5.	Sinirinta	29.5.
Ampuhaukka	6.5.	Urpiainen	25.4.
Jänkäkurppa	5.5.	Lapinsirkku	30.4.
Pikkukuovi	29.5.	Pulmunen	11.4.

Mainittavimpia myöhästelijöitä olivat uivelo, sinisuohaukka ja sinirinta.

Lopuksi

Usean perättäisen varhaisen kevään jälkeen kulunut oli lähempänä "normaalia". Helmikuun lopulla tulleet ensimmäiset muuttolinut olivat runsaan kaksi viikkoa keskimääräisestä aikataulustaan edellä. Tämän jälkeen muutto oli pysähdyksissä melkein koko maaliskuun. Paine purkautui vasta aivan kuun loppupäivinä. Tuolloin varsinaisen muuttonsa aloittaneista lajeista useimmat olivat muutaman päivän myöhässä. Huhtikuun alkupuolen saapujat pysyivät yleensä hyvin aikataulussaan ja usean lajin päämuutto tapahtui varsin suotuisissa olosuhteissa. Loppukuun tulijat olivat muutaman päivän myöhässä, kylmät ilmat viivästyttivät myös toukokuun alun muuttoa. Lämpöaallon vaikutus vauhditti vasta aivan viimeisiä tavallisimmista saapujista, mm. rytikerttunen, tervapääsky ja kultarinta ennättivät hyvän verran keskimääräistä tuloaikaansa edelle.

MIKÄ PAIKKA, JO VIISI LAJIA PUOLEN TUUNIN SISÄLLÄ NOIN VAIN ... TODELLAAN PÖLÖYÄ

NO JOKU NYT OJ ... PUOLITUNTIA, EI KÄ VIELÄ YHDESKÄN LAJIN VASTAUSTA

MUUTONTARKKAILU TURUN SEUDULLA 25.4.1976

Harry Lehto & Raino Pönni

1. Havainnointi

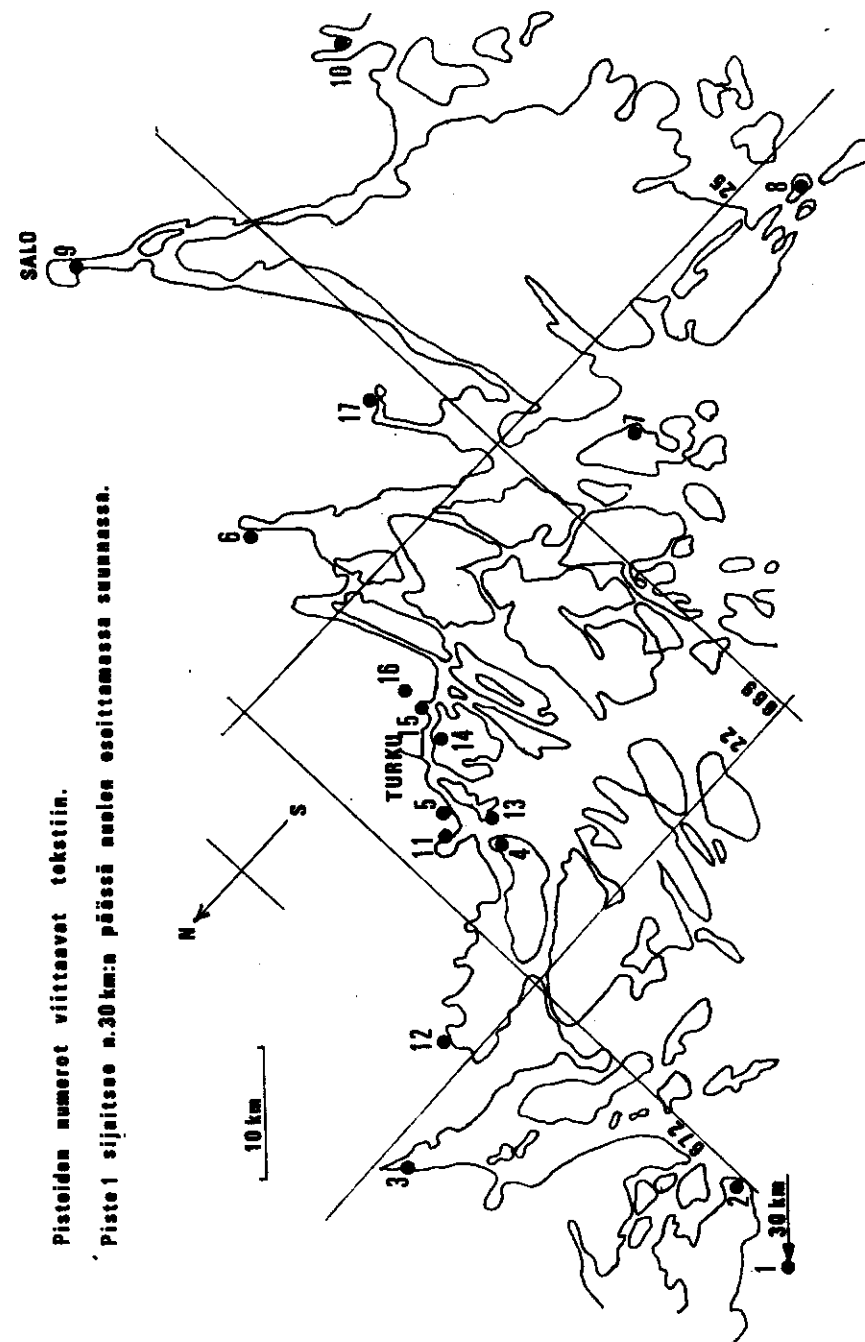
Muutontarkkailua suoritettiin suurinpiirtein ennalta ilmoitettujen toiveiden mukaan eli klo 5 - 12 seuraavissa paikoissa mainittujen henkilöiden toimesta:

1. Kustavi, Isokari klo 5.00 - 13.00
E.Gustafsson, S.Häkkiä, S.Neuvonen, O.Osmonen + 6
2. Kustavi, Laupunen klo 4.30 - 12.30
Asko ja Teppo Suoranta
3. Mietoinen, lahti klo 5.30 - 12.00
O.Kanerva, H.Karhu, J.Lindström, J.Laine,
L.Karlson, R.Karlson, I.Oksala, R.Salonen + 3
4. Luonnonmaa, Ajonpää 5.10 - 12.00
Jukka, Timo ja Jouni Saario sekä Pekka ja Tapio Karvonen
5. Turku, Pansio klo 5.00 - 14.30
Hannu Aunio, Hannu Kormanen, Markku Lundman,
Stig Söderholm ja Mikko Tamminen
6. Paimio, lahti klo 5.00 - 12.00
Ari Salminen
7. Parainen, Attu klo 5.00 - 12.30
Veijo Peltola
8. Dragsfjärd, Lövs klo 5.10 - 12.00
Harry Lehto, Arje Keskinen, Jukka Nurmi, Paul Segersvärd
9. Salo, Katinkallio 5.00 - 12.00
Ari Vienonen ja Seppo Sällylä
10. Särkisalo, Hästö klo 5.10 - 14.00
Jukka Kauristo, Matti Lempiäinen, Harri Päivärinta ja
Risto Saranto
11. Raisio, lahti klo 5.30 - 12.30
Jari Helstola

Lisäksi on saatu hajahavaintoja seuraavista paikoista:

12. Lemun Oukkulanlahti, henkilöt ks. Mietoinen (4 ens.)
13. Ruissalo, Kolkka 8.40 - 9.30 Juhana Piha
14. Turku, Slalom 5.10 - 7.15 Juhana Piha
15. Turku, Rauvola 12.00 - 16.45 Juhana Piha
16. Kaarina, Sauhuvuori, 5.00 - 7.00 A.Kalliola & R.Pönni
17. Sauvon Tapilanlahti, henkilöt ks. Dragsfjärd

Mahdollisia syitä lyhyeen tarkkailuun on esittänyt jo 1968 Lehikoinen & Myrsky Lintumiehessä 2/68. Sen sijaan on vielä arvoitus, miksi Mietoisissa tarvittiin peräti 8 ornitologia.

2. Sää

Aamulla klo 5 oli tyypillinen sääilmoitus kautta lounaisrannikon seuraavanlainen: 10/10, +1°C, 0-2 bf N, näk alle 5km. Pilvipeitteen laadusta saa käsityksen, kun tietää, että aamun ja aamupäivän kuluessa useimmilla havaintopaikoilla oli riesana jokin seuraavista: sumu, tihku, räntä, hiuta-lointi. Havaintoaikana kuitenkin tuuli voimistui, jopa 6 bf vaakka, minkä seurauksena pilvipeite repeili. Tämä sään selkeneminen tapahtui Kustavin havaintopisteissä jo ennen klo seitsemää, muissa vasta siinä klo 11 tai 12. Tuuli puhalsi edelleen pohjoispuoleisista suunnista ja johon viiden pallin vastatuuli estää useimpien lajien tehokkaan muuttamisen. Säämuutoksen vaikutus muuttoon oli joissain paikoissa havaittavissa (ehkä vain parantuneen näkyvyyden aiheuttamaa, näennäistä), toisissa taas mitään vaikutusta ei voinut havaita.

3. Puutteita

Yleisesti ottaen palautetut muutontarkkailuraportit ovat lähes täydellisiä ja useimmissa on asiaa enemmän mitä pyydettiin. Selviä puutteita ovat kahden paperin täydelliset tyhjöt säätietojen kohdalla. Sääilmoitukset kaipaisivat muutenkin yhdenmukaistamista. Esim. maininta pilvipeitteen laadusta taisi olla vain yhdessä seloituksessa, eikä sentään kaikissa paikoissa jatkuvasti satanut tms. Toinen standardi kaipaava ilmiö on tieteellisten nimien lyhentäminen. Joten terveiset LYL:lle.

Muutontarkkailun järjestelypuolella oli puutteisiin osasyynä se, että päätös tarkkailun järjestämistä syntyi verraten myöhäisessä vaiheessa. Niinpä muutontarkkailun tavoitteita ei uskallettu rajata kovinkaan tarkkaan, mutta jo ilmoitettua havainnointiajoista voi päätellä painon ajatellun pikkulintujen suuntaan. Tältä kannalta on onni, että yhdessäkin havaintopisteessä ei ole hyljeksitty pieniä havaintoja kirjattaessa. Epäonni taas on, että havaintopaikkojen määrä jäi melko vähäiseksi. - Havaintojen käsittelyä on viivytännyt huomattavasti se, että havaintoja on ilmoitettu vasta toivottujen päivämäärien jälkeen.

4. Havainnot

Muutontarkkailupäivän havainnot on koottu seuraavaan lajikohtaiseen, systemaattiseen luetteloon. Jokaisesta havaitusta lajista on esitetty ainakin kaikissa pisteissä havaittujen yksilöiden summa, jotta lajien keskinäisen yleisyyden vertaaminen olisi mahdollista. Tämäkin loku saattaa poiketa todellisesta silloin, kun paikallisten ja muuttavien yksilöiden erottaminen on hankalaa, esim. lokkien ja varisten kohdalla. Näissä tapauksissa ratkaisu on tehty paikakohtaisesti, joten eri pisteiden lukumäärät tuskin ovat noilta osin vertailukelpoisia. Yleisimpien lajien osalta on suoritettu myös jonkin verran vertailua eri paikkojen kesken. Tällöin ei ole otettu huomioon eroja muutontarkkailun kestetyssä ajassa, vaan havainnot ovat koko 1. luvussa ilmoitetulta ajalta. Menettelyn aiheuttamat virheet jäävät vähäisiksi, koska aikaero on yleensä syntynyt iltapäivällä muuton ollessa lähes pysähdyksissä, lukuunottamatta kuovi- ja petomuuttoa. Sitäpaitsi muut virheet kyllä hukuttavat em. seikan alle. Näitä muita ongelmia on lueteltu esim. artikkelissa Lehtikoinen & Myrsky: Muutontarkkailu Turun seudulla 23.IV.67. Merkittävin lienee havaintopisteiden epätasainen miehitys ja varustus sekä erot aktiivisuudessa ja kokemuksessa.

Havainnot muuttavista linnuista 25.4.76 n. klo 5 - 12 :

Gavia sp	Lövässä näkyi 4 ja Atussa 1 koilliseen kääntä.
Anas	crecca 3 Kustavin laupunessa ja 2 Lövässä. platy 4 Atussa ja laupunessa 1 jouhisorsa.
Aythya	ferina muutti vain Atussa: 8 exr.
Somateria	mollissima muutti selvästi eniten merialueille: Lövä 38, Attu 19, laupunen 9, mutta sisämaahan suuntaaviakin näkyi: Luonnonmaa 6 N, Pansio 2 N.
Bucephala	luonnonmaalla 2 clangulae.
Mergus	merganser: Attu 17, Pansio 14, Mät.9, laupunen 5. serrator: Luonnonmaa 3 Lövä 1. sp: laupunen 3.
Phalacrocor.	marino Isokarissa 5 ad ja 1 juv N.
Anseraita	meid havainnoaikana n.500 jokin tässä luvussa lienee mukana joku kolmas kertaan laskettu parvi:

Kolkassa näkyi 9.30 metsähanhia 27-30 yks N,
Luonnonmaalla 9.35 sp:tä kaukana n.27 yks NE,
Pansiossa 9.38 metsähanhia 26 yks NE,
Raisionl:lla 9.45 idässä kaukana n.30 yks NE.

Hanhia tuntui menevän iltapäivälläkin melkoisesti,
koskapa useita parvia on havaittu ihan ohimennen:
fabalista Piikkiössä 22, Rauvolassa 9, ja sp:tä
Lemu 11, Artukainen 9, Portsa 13, Rauvola 12.

Lajilleen määritetyistä hanhista oli n.20% meri-
ja loput 80% metsähanhia. Yksityiskohtaisemmin:

	Isok.	Laup.	Miet.	Luon.	Pans.	Ruis.	Rais.	Slal.	Paim.	Attu.	Lövö
A ans	2	5	14	-	-	-	-	-	-	17	3
A fab	-	5	56	-	44	27	3	5	48	-	10
A sp	43	23	55	40	18	20	39	-	28	-	1
	45	33	125	40	62	(47)	42	(5)	76	17	14

Sulkeissa ne paikat, joissa havainnoitu vajaa aika.

Tapilassa lepäili iltapäivällä 64 metsähanhaa.

Cygnus cygnus Mietoissa 4+1, Lövässä 4.
olor Luonnonmaa klo 8.46 2 N kaukana idässä,
Pansio klo 8.47 2 E.

Kyyhkyjoutsenet lienevät samoja, vaikkakin
Luonnonmaalla stajanneiden mukaan
"laskeutuivat Koivuluodon edustalle".

Pedot Kaikissa havaintopisteissä yhteensä nähtiin
sentään yli 100 petoa. Muuttavia seuraavasti:

	Isok.	Laup.	Miet.	Luon.	Pans.	Rais.	Paim.	Attu.	Lövö.	Särk.	yht.
H alb	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
B but	-	1	2	-	1	-	1	3	3	1	12
B lag	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	4
Buteo	-	3	-	2	1	1	1	1	3	2	14
C aer	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2
C cya	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Circu	-	-	-	-	-	2	1	-	-	1	4
A gen	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	3
A nis	-	-	1	2	1	1	1	2	2	2	12
Accip	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	3
P hal	-	-	1	1	2	-	-	2	-	-	6
F tin	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
F col	-	1	-	-	-	-	1	1	1	-	4
Falco	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	3
Peto	-	-	-	2	2	-	1	-	-	-	3
	1	7	6	6	11	5	7	10	14	8	75

Särkisalon Circus oli määritetty pyg/mac ♀.
Paikallisena petona oli vain ruskis merkittävä:
Mietoissa 4 ja Tapilassa 3 paikallista.

Em. lisäksi nähtiin muuttava kalasääski Tapilassa
ja Ruissalon Kolkassa, kanahaukka Slalomilla.

Salon havaintopisteessä ei petoja nähty.

Grus grus vähissä: yhteensä vaivaiset 19 muuttavaa, parhaat
Tapila 5 (+ 4 paik.), Miet. 4 ja Särkisalo 4.

Kahlaajia havaittiin 10 lajia: Hae ostu 3, Van van 21,
Chahia 1 Luonnonmaalla, Chahub 1 Pansiossa,
Tri tot 6, Tri neb 1 aikainen Särkisalossa,
Tri och 25, maksimit Luonnonmaa 7 ja Särkisalo 5.
Num arq oli yleisin kahlaaja: 198 yks. Paras kuovi-
paikka Mietoinen, jonka kautta aikakorjaukset
huomioon ottaen muutti n.50% koko määrästään.
Plu apr näkyi 27, joista 15 Raisionlahdella.

Alca torda Isokarin asemalla 1 NE.

Larus -lajien kohdalla on usein vaikea vetää raja muutta-
vien ja paikallisten välille, mikä saattaa olla
syytä joihinkin eroihin. Lokkien kokonaismäärät:
fuscus 142, argentatus 143, canus 32, marila 2 ja
ridibundus 294. Selkälokit muuttivat lännessä:
Isokari 62, Mietoinen 55. Harmaalokkiliikehdintä
oli selvästi voimakkainta Sauhuvuorella, seuraavat
Lövä ja Paimio. Naurulokkeja löytyi eniten eli 171
Mietoissa, toiseksi eniten Sauhuvuorella, vaikka
siellä stajattiin vain 2 tuntia.

Hydropr. caspia Luonnonmaalla pari ja Atussa yksi, lisäksi
paikallisia Mietoissa ja Särkisalossa.

Sterna sp:t: Lemu 1, Attu 1 ja paikallinen
hirundo määritettiin Ruissalossa.

Columba palumbusta ja Columba sp:tä muutti yht. n.1500 yks.
oanasta määritettiin vain 44 yks. Parhaat kyyhky-
saaliit olivat: Särkisalo n.350, Luonnonmaa n.300,
Mietoinen n.250 ja Kustavin laupunen n.150.

Alauda kiurumuuttokin vähäistä, yht. vain n.90,
joista Lövässä 31 ja Salossa 20.

Corvusten kohdalla pätee Larus-lajeista annettu huomautus,
etenkin variksen suhteen.
corax: Atussa ja Halikossa 2 kierteelijää
cornix: Salo 18, Paimio 10, Attu 3, Luonnonmaa 3
monedula: Paimio 6, Mietoinen 1, Isokari 1
frugilegus: Pansio 3 ja Raisionlahti 1, sp Lövä 3.

Parus sp Salossa 1.

Turdusta muutti yhden syksyisen parven verran eli n.2200:

	Isok.	Laup.	Miet.	Luon.	Pans.	Rais.	Paim.	Attu.	Lövö.	Salo.	Särk.
T pil	2	14	25	235	8	3	3	19	12	294	18
T mer	3	-	4	2	-	-	-	2	1	5	-
T vis	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
iso T	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	18
T ili	4	30	500	79	3	-	2	26	23	83	63
T phi	-	2	15	8	1	-	-	14	2	14	-
pieni	15	-	-	-	-	-	-	29	58	3	-
ap	-	66	-	200	41	214	-	-	46	-	6

24 112 544 524 54 217 5 90 142 412 105

Lajeittain: pilaris 633, merula 17, visciworus 1,
iliacus 813, philomelos 56.

Oenanthe oenanthe: 1 Pansiossa ja 1 Tapilassa.
 Metaxilla alba n.60, maksimit Lövä 14 ja Attu 13.
 Anthus trivialis näkyi 2 yks: Luonnonmaa ja Slalom.
 pratensis yht. n.60, nyt vain parhaat paikat
 lännessä toisin kuin västäräkin kohdalla:
 Luonnonmaa 18 ja Isokari 15.
 Prunella modularis: Luonnonmaa 5, lisäksi yksi Laupusessa,
 Salossa ja Särkisalossa, sekä Isokarissa.
 Bombycilla garrulus Luonnonmaalla 6, Isokarilla 1 yks.
 Sturnus vulgaris: yht. 377, maksimi Attu 77 yks. Melko
 tasaisesti n.50 yks kautta linjan, paitsi
 Leupunen nolilla ja Salossa 2.
 Carduelis muutti tasaisen heikosti:
 chloris 20, eniten Salossa jossa 6,
 cannabina yht. 28, joista peräti 19 Mietoisissa,
 flammea Luonnonmaalla 2 ja Mietoisissa 1,
 carduelis 1 Mietoisissa ja 1 Luonnonmaalla.
 enimmäkseen vain 20 yks, joista 7 Mietoisissa.
 Fringilla coelebs onnistui pysymään päivän yleisimpänä:
 coelebs- ja Fri sp -havaintoja kertyi yli 2200,
 montifringilla määritettiin n.200 yksilöä.
 Fringilla-summat seuraavassa:
 Isok.Laup.Miit.Luon.Pans.Sais.Paim.Attu.Lövä.Salo.Särk.
 59 567 561 535 63 183 8 72 104 50 109
 Paimiossa ilmeisesti on havaintosektori auennut
 lahdelle, jolloin selän takaa lentävät pikkulinnut
 jäävät puiden taakse ja lahden toisella puolella
 lentävät pikkulinnut eivät enää erotu, vai kuinka?
 Pyrrhula muutti Salossa ja Lövässä: 5+1 yks.
 Calcarius lapponicus 1 määritetty Pansiossa ja Salossa
 havaittu 1 mahdollinen, mutta määrittämättä jäänyt.
 Emberiza citrinella yht. 21, Salossa 13, muualla enintään 3.
 schoenioides yht. 6 yks viidessä eri paikassa.
 Pikkulintu sp:tä oli merkattu seuraavasti:
 Leupunen 1, Luonnonmaa 41, Pansio 32, Lövä 31,
 Särkisalo 17 ja muissa paikoissa ei yhtään.

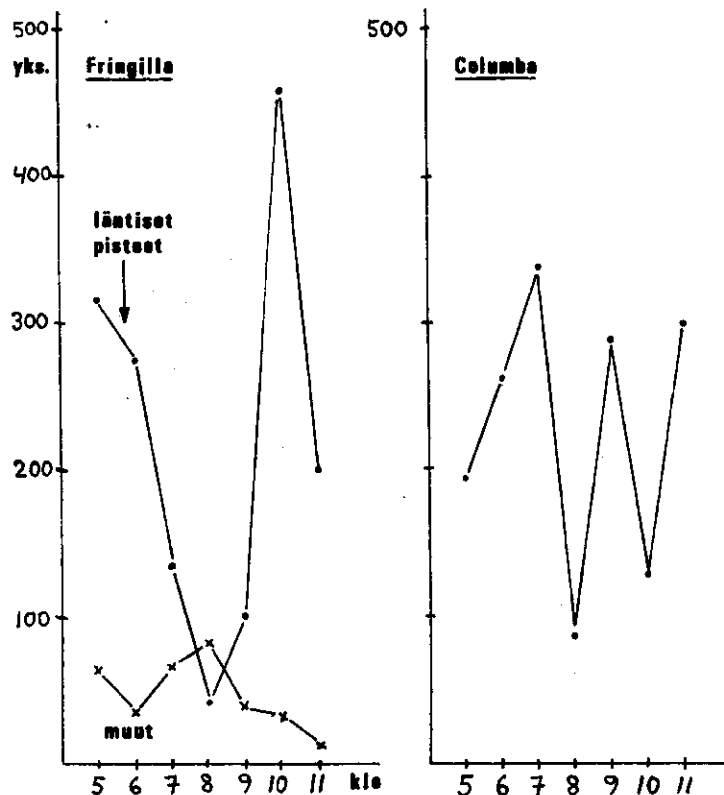
Mainittakoon, että päivän aikana havaintopisteiden
 keskimääräinen määrittäysvauhti oli 108 lintua per tunti ja
 parhaiten näkyi Mietoisissa, miltei 300 yks/h.

5. Havaintojen tarkastelua

Edellisessä luvussa esitellyt muuttavien lintujen yksilö-
 määrät vastaavat hyvin sitä, mitä aikaisempien kokemusten
 perusteella sääolot huomioon ottaen voitiin odottaakin.
 (esim. O.Arjamaa: Muutontarkkailu 25.4.1971 Turun seudulla,
 TLY:n Tiedon antaja n:o 2.) Muutto oli Turun länsipuolella
 useiden lajien kohdalla hieman vilkkaampaa kuin itäpuolella,
 mikä johtui sääoloista. Vain metsähanhet tuntuvat muuttavan
 enempien kalenterin kuin sääolojen mukaan, koko päivänä
 tehtiin yhteensä n.650 hanhinhavaintoa, joista valtaosa
 faaalista. Turun metsähanhimuuttoa on 1968 selvitelty
 yksityiskohtaisesti Esa Lehikoinen TLY:n Tiedon antaja 3:ssa.
 Lehikoisen muutontarkkailupäivän 21.4.1968 perusteella
 suorittaman analyysin tulokset pätevät enimmäkseen myös
 tämän 25.4. suoritetun muutontarkkailun kohdalla.

Lintujen lentosuuntajakautuma on hyvin pohjoisvoittoinen,
 ts. mitään takaisinmuuttoa ei esiintynyt. Poikkeavat
 suunnatkin näyttävät johtuvan maastosta (kaupunki, vesistö);
 joskin aineisto on liian pieni tarkempaan analyysiin.

Vuorokausirytmikkaa tutkittiin päivän yleisimpien lajien,
 peipon ja sepelkyyhkyn, osalta. Tällöin peipon muutossa
 havaittiin yllättävä toinen huippu n. klo 10-11. Tämä
 huippu on kuvassa 1 "jalostettu" mahdollisimman selväksi:
 Muutto on käsitelty kahdessa osassa, toisen käyrän muodos-
 tavat läntisimmässä pisteessä (1,2,3,4) havaitut summat,
 toisen muissa seitsemässä pisteessä (5-11) saadut summat.
 Kuvan vaaka-akselin kellonaika tarkoittaa ko. hetkellä
 alkavaa tunnin jaksoa, esim. klo 5 havaintoja klo 5-6.
 Muuton voimistuminen klo 10 maissa on tavattoman selvää
 ja lisäksi näkyy yhtäpitävästi kaikkien läntisten havainto-
 paikkojen aineistossa. Erot läntisten ja itäisten alueiden
 muuttomuutossa on helppo selittää klo 9 saakka lännessä
 alkanut ja klo 10 selkiytymisen aiheuttamaksi. Pansijaan klo 9
 jälkeen näitä selityksiä ei säästä saada. On mahdollista,
 että muualla Luonnonmaalta lähteneiden muuttajien joukko
 alkoi juuri klo 10 maissa havaintoalueella, joskin tietysti
 valtaosa muuttajista on jäänyt lepäilemään ja pariin

KUVAT 1 ja 2: Peipon (Fringilla) ja sepelkyyhkyn (Columba) muuton vrk-rytmiikka. Tarkemmin tekstissä.

matkan varrelle. Tätä selitystä tukevat huipun läntinen sijainti, lännessä varhain aamulla tapahtunut sään selkemeneminen ja peipon lentonopeus: 40-50 km/h lentävä pikkulintu ehtii hyvin kulkea matkan sivuvastaisessa tuulesakin. Tämän mukaan Ruotsista saapuvat peipot kohtaavat Suomen mantereiden pohjoistuulellakin Turun länsipuolella itäpuolen jäädessä virolaispeipoille. Koska tiheä ja räntä ehkäisivät Viron peippojen lähdön myös tarkkailupäivää edeltäneinä parina päivänä, oli Turun itäpuoli 25.4. peippo-tyhjä.

Havaittu peippomuuton jälkihuippu saattaa olla normaali ilmiö, tosin melko vaikeasti huomattava. Huipun maantieteellinen sijainti ja ajoittuminen riippuu kai lähinnä tuulen suunnasta ja voimasta: tyynellä tai myötätuulella Ahvenanmaalta lähteneet Fringillat saavuttavat Suomen rannikon jo ennen klo 9, jolloin ne sulautuvat aamumuuttoon. Myötätuulella jopa Ruotsin mantereelta lähteneet peipot ehtivät Suomeen ennen puoltapäivää. Joskaan ei ole mitään ihmeellistä siinä, että vastatuuleen lentäneet peipot käyttivät matkaan Ahvenanmaalta mantereelle aikaa noin kuusi tuntia ollen havaintoalueella klo 10 jälkeen, niin hieman hämmästyttää, että linnut vielä tässä vaiheessa jatkoivat muuttoa, vaikka lepopaikaksi sopivaa maastoa löytyi. Mahdollisesti sääolot olivat parin päivän ajan estäneet merenselkien ylityksen ja sään lopulta selkiytyttyä patoutunut muuttovietti on purkautuessaan vienyt peippoja yhtäkyvillä poikkeuksellisen pitkän matkan. Tässä tapauksessa havaittu päivähuippu olisi melko harvinainen ilmiö, tiedä sitten. Sepelkyyhkyn muutossa ei voida havaita huippuja päivällä sen paremmin kuin aamullakaan, kuten kuva 2 osoittaa. Tosin lännessä havaitut yksilömäärät ovat hieman suuremmat. Samoin rastaista lenteli lännessä enemmän, mutta esim. Mietoissa todettiin vain normaali aamumuutto, samanlainen kuin peipollakin klo 9 saakka.

6. Yhteenveto

Turun seudun rannikkoalueella tarkkailtiin lintujen muuttoa yhdessätoista paikassa 1976-04-25 noin klo 5-12. Tarkkailu antoi ennalta odotettuja tuloksia ja huonon sään vuoksi muutto oli vähäistä. Runsaimmin muutti peippoja ja sepelkyyhkyjä, Fringillaa n.2500 ja Columbaa n.1500 yks. Samaan luokkaan pääsivät myös kaikki rastaat yhteenlaskettuna. Sääkestäviä metsähanhiakin muutti viitisensataa, säälle arempia kurkia ja petolintuja vain hyvin vähän. Harvinaisuuksia edusti Särkisalossa havaittu, iltapäivällä länteen matkannut *Circus pygargus/macrourus* ♀, ja omituisuuksia Luonnonmaalla ja Paniossa nähdyt 6+2 haakkaa matkalla pohjoiseen, suoraan sisämaahan.

Mitä mietit käpylintu
 kävyt läpi käytyksi,
 ouidenko ruhetta kuuntelet?
 - En minä ruiden puhetta
 vaan puunoksalla istuvan
 sarviaskon surullisia sanoja.

Sanat on tehty siemenistä,
 siemenet sanoista.
 Ikävissäkin käpylintu
 syö vuorotellen kumpaakin.

Ja tää syö nyrstösulkaa,
 yön hämmä iltaa.
 Kasteen sanaton kylmyys panee
 käpylinnun sivastamaan.

P.S.
 Puu raku pähjuurensa tunki
 kovan kallion rakoon.
 Silti ei ole kävyissä kiviä
 eikä siemenissä sentää.

toivoo ismo

KATSAUS TLY:n ALUEEN TALVILINNUSTOON
 TALVINA 1968/69 - 74/75

ESKO GUSTAFSSON

VEIJO PELTOLA

Tietoja Turun alueen talvilinnoista on julkaistu aiemmin
 Lintumiehessä 2/70 sekä Ornis Fennicassa 2/64. Tämä
 katsaus jatkaa samaa sarjaa. Toivottavasti tämän jälkeen
 päästään julkaisemaan tiedot säännöllisesti.

Havainnot on kerätty TLY:n jäsenkirjeessä olleiden
 pyyntöjen avulla. Aikaisemmista julkaisuista poiketen on
 mukaan otettu koko TLY:n alueen havainnot. Aineisto on
 ollut melko kirjavaa ja se näkyy tuloksistakin. Alkuta-
 vilta on vähän havaintoja verrattuna viimeisiin talviin;
 70-luvulla mittavaksi paisunutta autoretkeilyä ei silloin
 tunnettu lainkaan. Tämä näkyy hyvin esim. sellaisen lajin
 kuin Lapinharakan havaintomäärissä. Katsomme havainnointi-
 tapojen muutoksen vaikuttaneen enemmän havaintomääriin kuin
 havainnoitsijajoukon lisääntymiseen.

Talvikautisilla havainnoilla tarkoitetaan tässä aikana
 01.12.-15.03. tehtyjä havaintoja. Joulukuun vesilinnut on
 kuitattu sanonnalla "viivyttelivät jäiden tuloom asti".
 70-luvun aikaisia kevätmuuttohavaintoja on ollut vaikea
 erottaa talvihavainnoista, mutta kommentteja on toki an-
 nettu. Eräitä selviä muuttohavaintojakin on mukana, esim.
 Uuttukyyhkyt helmikuun alussa -75.

HAVAINTOJEN KÄSITTELY JA HAVAINNOITSIJAT

Lajista on julkaistu kaikki havainnot jos olemme katsoneet sen tarpeelliseksi. Eräistä lajeista on joltakin talvelta ilmoitettu vain summat: näin esim. Nokikana, josta talvella 74/75 oli havaintoja huomattavan runsaasti. Toiset lajit on kommentoitu lyhyesti, vaikka meille olisi ilmoitettu paljonkin havaintoja (esim. Korppi), tämä sen vuoksi, että havainnot ovat niin epämääräisiä ja tietyistä havainnoitsijoista johtuvia, että tarkempi käsittely ei ole ollut paikallaan.

Osan esityksestä muodostavat eri tavoilla laaditut taulukot. Seuraavista lajeista on ilmoitettu talvien yhteisummat tai talvehtineet: Varpushaukka, Ampuhaukka, Harmaapää-Pikku- ja Pohjantikka, Lapinharakka ja Käpylinnut. Keskimääräinen parvikoko kuukausittain on esitetty Peltopyystä. Räkättirastaasta, Tilhestä, Peiposta ja Järripeiposta on ilmoitettu yksilöiden ja havaintopaikkojen tai parvien lukumäärät. Vihervarpusesta ja Urpiaisesta on laadittu taulukot, joissa on 15 päivän jaksoissa keskimääräinen parvikoko eri talvina sekä parvien ja yksilömäärien summat. Näistä on laskettu vielä indeksi, joka kuvastaa paremmin eri talvien eroja, kuin pelkkä yks./parvi eri talvina.

Talvikautista vaihtelua selvittäviä taulukoita on myös esitetty muutamista lajeista.

Seuraavassa on meille aineistoa luovuttaneiden havainnoitsijoiden lukumäärät eri talvina: 68/69 22, 69/70 25, 70/71 25, 71/72 25, 72/73 26, 73/74 26, 74/75 28. Lisäksi on käytetty TLY:n arkistoon jätettyjä havaintoja (TLYA). Havaintoja antaneista Ornitologeista on käytetty seuraavia lyhenteitä: ME=M.Eloranta, EG=E.Gustafsson, RH=R.Heinonen, JH=J.Helstola, RJ=R.Jauhiainen, OK=O.Kanerva, HK=H.Karhu, RK=R.Karlson, KK=K.Koponen, SK=S.Kotiranta, JK=J.Kujanpää, RLai=R.Laine, AL=A.Linna, RL=R.Lumio, TN=T.Numminen, VP=V.Peltola, HP=H.Päivärinta, RP=R.Pönni, LS=L.Saari, JS=J.Saario, OS=O.Salmi, RS=R.Saranto, AS=A.Suoranta, ET=E.Tarponen, PT=P.Tuomola, MV=M.Valta, JW=J.Wessman,

AV=A.Vienonen, RV=R.Virtanen, JV=J.Vuorinen, VV=V.Vänskä. Muista havainnoitsijoista käytetyt lyhenteet: OA=O.Arjamaa, EK=E.Ketola, SKu=S.Kujanpää, HL=H.Lahtonen, JL=J.Laine, TL=T.Lammes, ML=M.Lempiäinen, HN=H.Nurmi, TNu=T.Nurmi, PTa=P.Tamminen.

Kiitämme kaikkia maastossa palelleita ja erityisesti niitä, jotka ovat luovuttaneet havaintoja käyttökömme.

LINTUTALVET 1968/69 - 74/75TALVI 1968/69

Talvehtivia muuttolintuja oli vähän, eikä mitään massalajeja esiintynyt. Sekä käpy- että marjalinnut olivat vähissä. Kylmä syksy vei mukanaan melkein kaikki muuttolinnut ja kylmä sekä runsasluminen talvi häivytti loputkin satunnaistalvehtijat.

Vesilintuja ei ollut juuri lainkaan. Muita vähälukuisia lajeja olivat Käpytikka, Vihervarpunen ja etenkin Pырстötäinen. Normaalaa enemmän kertyi havaintoja Sarvipöllöstä, Kiurusta, Mustavariksesta ja Peiposta.

Talvea voisi luonnehtia lähes normaaliksi lintutalveksi ilman erikoisuuksia.

TALVI 1969/70

Talvi oli melko luminen ja kylmä, mutta ei niin ankara kuin edellinen.

Talvea luonnehti marjalintujen runsaus. Etenkin Räkättirastaata ja Tilhiä tavattiin useita satoja. Myös muut rastaat olivat hyvin edustettuina. Punakylkirastaistakin kertyi 7 havaintoa. Räkättirastaat hävisivät jo tammikuussa, Tilhet ja Mustarastaat vasta helmikuussa.

Muita runsaita lajeja olivat Vihervarpunen ja Kottarainen, Hemppo, Järripeippo ja Urpiainen olivat vähissä tai täysin kateissa. Talvi muodostui lähinnä marjoista ja niiden linnuista. Satunnaislajejakin näkyi ilmeisesti normaalisti, vaikka eräitä tyyppilajeja puuttuikin, esim. Uuttukyyhky.

TALVI 1970/71

Talvi poikkeaa selvästi kahdesta edellisestä, ollen huomattavasti leudompi. Lunta oli vähän ja se tuli myöhemmin. Jäät tulivat rannikolle vasta tammikuun lopussa.

Satunnaistalvehtijoita tavattiin runsaasti: mm. Keltahemppo talvehti menestyksellisesti.

Järripeippo, Käpylinnut, Käpytikka ja Hemppo esiintyivät runsaina. Mitään lajia ei esiintynyt huomattavan vähän. Talvi aloitti 70-luvun leudot ja runsaslajiset lintutalvet sallien monen lajin menestykselliset talvehtimiset.

TALVI 1971/72

Talvi oli hieman edellistä kovempi, mutta silti normaalia leudompi. Lunta oli myös hieman edellistä enemmän. Talvea kuvaa hyvin Pyrstötiäisen runsaus; laji oli 4 kertaa runsaampi kuin jakson seuraavaksi parhaana talvena. Muita runsaita lajeja: Pohjantikka, Tiihi, Vuorihemppo sekä talven toinen tyyppilaji Taviokuurna. Vähissä olivat: Järripeippo, joka puuttui täysin helmi-maaliskuussa, ja Käpytikka. Vesilinnut ja lokit häipyivät hieman aiemmin kuin edellisenä talvena.

Talvi oli harvinaisempien lajien vaellusten sävyttämä.

TALVI 1972/73

Talven vähät pakkaset eivät jäädyttäneet rannikon lähivesiä kuin vasta helmikuussa ja sallivat siten vesilintujen viivyttelemisen. Erityisen runsaana esiintyi mm. Uivelo ja Nokikana. Myös lunta oli vähän.

Lokit pysyivät satamissa läpi talven. Satunnaislajeja näkyi paljon ja mm. Taivaanvuohi ja Jänkärkurppa talvehti onnistuneesti. Runsaana esiintyivät lisäksi Käpytikka, Kottarainen, Loxiat sekä talven tyyppilajina Urpiainen. Vähissä olivat: Räkättirastas ja Vihervarpunen.

Talvealuonnehti erittäin voimakas Urpiaisvaellus, vesilintujen ja lekkien viivyttely rannikolla, ja koputtelihan Käpytikkejakin kaikkialla.

TALVI 1973/74

Joulukuun alun pakkaset jäädyttivät vedet ja antoivat muutakin talven tuntua, mutta talvi oli kuitenkin leuto. Lunta ja jäätä tosin löytyi enemmän kuin edellisessä talvena.

Runsaana esiintyivät Peltopyy, Vihervarpunen ja Taviokuurna. Hyvästä myyrätalvesta johtuen kertyi lisäksi paljon havaintoja Tuulihaukasta ja Sarvipöllöstä. Kohtalainen pihlajanmarjasato pidätteli paljon Tiihiä talveen asti, mutta Räkättirastat häipyivät ennen joulukuun pakkasia. Peippo, Järripeippo ja Urpiainen olivat vähissä.

Talvea luonnehti hyvä myyräkanta ja kohtalainen pihlajanmarjasato, ja linnut niiden mukana.

TALVI 1974/75

Vasta tämä talvi osoitti, millainen voi leuto talvi olla. Lumesta ei ollut tietoaakaan ja se vähän mitä helmikuussa oli suli ennen maaliskuun puoltavälikä. Pakkasia ei ollut käytännöllisesti katsoen lainkaan, joten vedet olivat auki koko talven.

Lintuja oli paljon ja ne pärjäsivät hyvin yli talven. Vesilinnut ja lokit sekä Varpushaukka, Lapinharakka, Kottarainen, Viherpeippo, Hemppo, Peippo ja Järripeippo olivat poikkeuksellisen runsaita. Kun tähän vielä lisää lähes kaikki mahdolliset ja "mahdottomat" satunnaistalvehtijat, onkin jakson paras lintutalvi todettu. Vain Pohjantikka ja Vihervarpunen olivat vähissä.

Talvea kuvaa hyvin satunnaistalvehtijoiden runsaus ja eiköhän se varpusöllisvaelluskin ole jäänyt lähtemättömästi mieleen ja ruderaattialueiden Viherpeippomassat. Koskahan keväät seuraavan kerran tulee Turkuun jo helmikuun alussa?

LAJITTAINEN KATSAUS TALVIEN 1968/69 - 74/75

LINNUSTOON

GAVIA ARCTICA

72/73:	24.12.	1	yks.	Perniö Malarinjärven yli	(EK)
	07.01.	1	"	Korppoo, Utö	(VP)
74/75:	22.12.	1	"	Parainen, Attu	(EG,VP)
	24.12.	1	"	Kemiö, Mjösund	(TN)

GAVIA SP

72/73:	10.12.	1	yks.	Perniö, Strömna	(EK)
	07.01.	2	"	Korppoo, Utö	(VP)

PODICEPS CRISTATUS

69/70:	24.12.	1	yks.	Naantali, Satama	(HP)
70/71:	12.12.	1	"	Parainen, Kirjala	(EG)
71/72:	05.12.	1	"	Naantali, Luonnonmaa	(JS)
	23-24.12.	1	"	Rymättylä, Aasla	(LS)
72/73:	talvehti	2	"	Perniö, Strömna	(EK,ym)
	04.02.-10.03.	1	yks.	Naantali, Ukko-Pekka	(TLY)
73/74:	02.12.	1	yks.	Perniö, Strömna	(AL,HN)
74/75:	01.12.	1	"	Parainen, Rövarnä	(TN,ME)
	01.12.	1	"	Askainen	(RL)
	24.12.	1	"	Kemiö, Mjösund	(TN)
	04.01.	1	W	Kökar, Pohjoisselkä	(HK,AL)
	16-17.01.	1	yks.	Ruissalo, Santala	(AL,HN,MV)
	19.01.	1	"	Nauvo, Nötö	(HK,ym)
	12.03.	1	"	Nauvo, Berghamn	(HK,ym)
	12.03.	2	"	Korppoo, Aspö	(HK,ym)

(ks. IIKKANEN, M 1974)

PHALACROCORAX CARBO

Ks. TA numero 7.

Tavataan merellä lähinnä alkutalvesta pieniä määriä, korkeintaan muutaman kymmenen yksilön parvia.

Eniten havaintoja talvelta 74/75, jolloin ilmoitettiin yhteensä 229 havaittua yksilöä.

ANAS CRECCA

74/75:	06.12.-07.01.	1k	Ruissalo, Silta	(HK,ym)
	01.01.	1	n-puk. Naantali, Ukko-Pekka	(OK,RLAI)
	25.01.	1	Rauvola	(RK,TNu)
	23.02.	1	Perniö, Strömna	(RK)

ANAS PENELOPE

70/71:	08.-13.12.	1	ad.k. Perniö, Strömna	(EK,ym)
	26.12.	1	Ruissalo, Kuuva	(ME,TN)
	12.02.	1	Aurajoki, Föri	(ME)

ANAS ACUTA

72/73:	20.02.	1	n Martinsilta,	(RLAI)
73/74:	02.12.-01.03.	1n	Aurajoki	(TLY)

AYTHYA MARILA

69/70:	08.-09.02.	1k	Parainen, Kirjala	(EG,ym)
72/73:	09.12.	5	Raisio, Kukonpää	(RS)
	07.01.-04.02.	2k	Naantali, Luonnonmaa	(JS)
74/75:	01.03.	1	n-puk. Rymättylä, Aasla	(LS)

AYTHYA FULIGULA

Rannikolla jäätymiseen asti pieniä määriä. Seuraavassa vuodenvaihteen jälkeisiä havaintoja:

68/69:	02.-21.02.	1n	Naantali, Ukko-Pekka
	12.03.	1n	Ruissalo
69/70:	23.12.-08.03.	1n	Naantali, Ukko-Pekka
	28.02.	1k	Naantali, Ukko-Pekka
	08.02.	1n	Naantali, Neste
70/71:	26.12.-20.02.	1-3	Turku, Satama
	10.01.	1n	Rymättylä, Aasla
	17.02.	3	Ruissalo, Kuuva
71/72:	05.01.	1n	Rymättylä, Aasla
	06.01.-19.02.	1k	Naantali, Satama
	09.01.	1k	Turku, Eerikvalla
72/73:	Tammikuussa	33	yks./6 paikkaa.
	Eniten	20	yks. 27.01. Naantali, Luonnonmaa.
	Helmikuussa	32/5,	viimeinen 26.-28.02. Na, Satama
	ja n.	01.03.	1 k Perniö, Koski.

73/74: 02.12.-17.02. 1k Naantali, Ukko-Pekka
 01.02.-06.02. 5 Ruissalo, Santala
 02.02. 1k Nauvo, Prostvik
 74/75: Tammikuussa 108 yks./11 paikkaa, max 35 yks.
 17.01. Ruissalon Santalassa.
 Helmikuu 47/6, max 30 yks. 09.02. Ruissalon
 Kolkassa.
 Viimeinen havainto 01.03. 1 k Ruissalo, Kolkka.

AYTHYA FERINA

68/69: 12.01.-09.03. 1m Naantali, Ukko-Pekka (TLY)
 69/70: 23.12.-08.03. 1m Naantali, Ukko-Pekka (TLY)
 74/75: 19.12. 1kn Raisiolahdi (RS)
 05.01.-13.03. 1k Turku, Satama (TLY)
 05.01.-19.01. 1m Turku, Satama (TLY)
 01.01.-03.01. 1m Kökar (HK,AL,OA)
 26.01. 1k Pyhäranta, Reila (RS)

BUCEPHALA CLANGULA

Pieniä määriä alkutalvella säännöllisesti meren jäätymi-
 seen asti. Havainnot sulapaikoista myöhemmin talvella:

68/69: 02.02. alk. 1-2m Naantali, Ukko-Pekka
 09.03. alk. 1k Naantali, Ukko-Pekka
 69/70: 08.02. 1k Naantali, Neste
 24.02.-01.03. 1m Raisiolahdi
 28.02.-14.03. 1-2m Nauvo, Prostvik
 04.03. 1m Halikko, Kokkila
 08.-10.03. 1n3k Turku, Satama
 70/71: 01.01.-27.02. 1m Turku, Satama
 71/72: 06.01.-27.02. 1-2m Naantali, Ukko-Pekka
 15.02. 1kn Naantali, Särkänealmi
 72/73: Tammikuu 40 yks./12 paikkaa.
 26.02. asti 1m Ruissalo
 04.02. 4 Naantali, Luonnonmaa
 09.02. 1n Kaarina, Kuusistonsilta
 27.02.-12.03. 1-2 Naantali, Ukko-Pekka
 (11.03. 8 Ruissalo, Santala)
 73/74: 24.12.-03.03. 1m Turku, Satama
 02.12.-10.03. 1-3 Naantali, Ukko-Pekka

74/75: Tammikuu 80 yks./18 paikkaa.
 Helmikuu 30/10, max 5 24.02. Na, Luonnonmaa.
 Maaliskuussa muuttoa. Telkkiä oli määriä myö-
 ten läpi talven.

CLANGULA HYEMALIS

Vuosittain yksittäishavainnot merialueilta. Vuodenvaihteen
 jälkeiset sisäsaaristohavainnot:

69/70: 21.01.-15.03. 1n Naantali, Ukko-Pekka (TLY)
 26.01. 1n Turku, Satava (RP)
 28.02.-01.03. 1n Nauvo, Prostvik (TN)
 13.03.-15.03. 1n Turku, Satama (TLY)
 03.03. 1 Rymättylä (KEIJO SAARI)
 70/71: 21.02. 1n Naantali, Ukko-Pekka (RS)
 71/72: 30.01.-06.02. 1k Perniö, Strömma (TLY)
 72/73: talvehti 1 Perniö, Strömma (EK)
 73/74: -----
 74/75: -----

MELANITTA FUSCA

72/73: 06.12.-08.12. 1n Korppoo, Utö (VP)
 20.12.-07.01. 1k Korppoo, Utö (VP)
 14.01. 1k Kemiö, Sandö (VP)
 26.01. 3SE Iaiö (HP,ym)
 73/74: 12.01. 1k Kustavi, Susiluoto (HP,RV,ML)
 74/75: 24.12. 1 Kemiö, Mjönsund (TN)
 26.01. 3 Pyhäranta, Reila (RS)
 26.01. 1 Parainen, Attu (EG,VP)
 16.02. 1n Korppoo-Houtskär (TN)
 12.03. 3 Pärnäs-Jurmo (HK,ym)

MELANITTA NIGRA

70/71: 13.02. 6k Turku, Eerikvalla (MV)
 72/73: 02.12. 2n Ruissalo, Santala (TN)

POLYSTICTA STELLERI

74/75: 21.02. 1.ad.k Nauvo, Berghamn (J.Törnqvist,
 AL)

SOMATERIA MOLLISSIMA

Merellä säännöllisesti alkutalvesta tammikuulle asti.

Helmikuun ja sisäsaariston havainnot:

68/69:	-----			
69/70:	-----			
70/71:	-----			
71/72:	-----			
72/73:	-----			
73/74:	02.02.	2	Nauvo, Prosvik	
	08.02.	2	Airisto	(RS)
74/75:	11.01.-23.02.	3	Ruissalo, Kolka	(TLY)
	09.02.	9	Ruissalo, Kukkarokivi	(RL, KK)
	15.02.	1	Kaksikerta, Raustvuori	(JH)
	16.02.	1	Korppeo-Houtskär	(JH)
	21.02.	1	Korppeo, Aspö	(AL)
	12.03.	6	Pärnäs-Jurmo	(HK, ym)

SOMATERIA SPECTABILIS

74/75: 04.01. 1,2-v.k Kōkar, Satama (HK, AL)

MERGUS SERRATOR

68/69:	01.12.	3	Turku, Pansio	(RL)
70/71:	03.01.	1kn	Korppeo, Lohm	(AV, ym)
71/72:	06.12.	3	Pyhäranta, Rihtniemi	(RS)
	08.01.	1m	Jurmo-Turku	(RK, ym)
	15.02.	1n	Naantali, Ukko-Pekka	(RS)
72/73:	09.12.	2	Pyhämä, Ränni	(ET, TL)
	04.01.	3n	Korppeo, Utö	(VP)
	13.01.	1n	Pyhäranta, Rihtniemi	(RS)
	03.03.	1kn	Nauvo	(JV, HL)
73/74:	13.01.	1n	Naantali, Ukko-Pekka	(JV)
	02.02.	1k	Nauvo, Lillandö	(JV, HL)
74/75:	10.01.	2	Nauvo, Berghamn	(ET, ym)
	19.01.	1kn	Nauvo, Bodö	(HK, ym)
	09.02.	2n	Naantali, Luonnonmaa	(HP)
	24.02.	1kn	Nauvo, Vikomin lossi	(AL,

J.Törnqvist)

MERGUS MERGANSER

Säännöllisesti suuriakin määriä alkutalvesta rannikolla. Keski- ja loppupalvella tavataan joka vuosi muutamia yksilöitä sulapaikoilla. Useimmiten Ukko-Pekalla ja Sata-massa: eniten talvina 72/73 ja 74/75, jolloin jäät tulivat myöskin.

74/75: I 531/34 parvea, II 432/20, III 264/4
(muuttoa)

MERGUS ALBELLUS

69/70:	19.02.-28.02.	1n	Naantali, Ukko-Pekka	(TLY)
	01.03.	1k	Nauvo, Vikom	(TN)
72/73:	02.12.-07.01.	2n	Ruissalo, Silta	(TLY)
	07.01.-20.01.	1n	Ruissalo, Silta	(TLY)
	26.12.	1kn	Parainen, Lemlähti	(BG, JK)
	26.12.	2kn	Raisio, Kukonpää	(RS)
	28.12.	2k	Raisio, Kukonpää	(RV)
	08.01.	1n	Raisio, Kukonpää	(RS)
	01.01.	1n	Ruissalo, Kukkarokivi	(ME, TN, RL)
	06.01.	2k1n	Pansio, Koivuluoto	(SK)
	07.01.	2k	Ruissalo, Santala	(ME, TN, RL)
	14.01.	2k1n	Ruissalo, Santala	(HK, JL)
	27.01.	2k1n	Naantali, Luonnonmaa	(HK, OK, JL)
	03.02.	1k	Raisionlahti	(PT)
74/75:	01.01.-11.03.	1n	Turku, Satama	(TLY)
	01.12.	1kn	Taivassalo, Taipalus	(ET)
	08.12.	2k3n	Kustavi, Rahi	(JH)
	26.12.	1n	Valkua	(HK, OA, VV)
	05.01.	1n	Na, kko	(RS)

ANSER ALBIFRONS

(ks. Tenovuok. J 1975)

ANSER FABALIS

74/75: 27.12. lähtien 1 yksilö Rauman Kanaalissa koko talven. Lehtiuutisten mukaan jäänyt auton alle maaliskuun ensimmäisellä viikolla (SK)

BRANTA CANADENSIS

73/74: talvehti 5 Korppoo, Pärnäs (TLY)
Teijo, istutettuja talvehti lähirannoilla.

74/75: " " " "

CYGNUS OLOR

Alkutaivella tavataan säännöllisesti rannikkoalueilla. Runsastunut selvästi havaintokautena. Suurimpana määränä 94 yksilöä 07.12.74. Kustavi, Rahi. Talvehtinut lähinnä kaupunkien rannoilla talvesta 71/72 lähtien. Kuitenkin alta 10 yksilöä vuosittain. (vrt. Lehikoinen, E 1970).

CYGNUS CYGNUS

70/71: 21.01. 8 SW Turku, Luolavuori (JS)
72/73: 25.12. 1ad3juv Kaarina, Kuusisto (EG,JK)
13.01. 1ad Lokalahti, Pitkäluoto (RS)
74/75: 07.12. 1ad Taivassalo, Rantalanlahti (JH)
07.12. 13ad Kustavi, Rahi (JH)
08.12. 4ad Kustavi, Rahi (JH)
22.12. 3 Taivassalo, kk (PT,ym)
22.12. 1juv Raisiolahdi (HK,JL,J.Vuokko)
26.12. 1ad Parainen, Ålë (EG,VP)
02.01.-05.01.2juv Ruissalo, Silta (TLY)
02.01. 4ad2juv Kõkar (OA,AL,HK)
04.01. 4as Kaarina, Kuusisto (VP)
14.02. 2 Rymättylä, Aasla (Keijo Saari)

CYGNUS COLUMBIANUS

(ks. Tenovuori, J ym. 1973)

AQUILA CHRYSÆTOS

Haaskaruokinnan yleistettyä 70-luvulla on myös maakotka talvella vakituinen näky saaristoalueella. Muualta sen sijaan on havaintoja vähän. Oletettavasti nämäkin koskevat

lähinnä haaskalintuja, Seuraavien havaintojen lisäksi. (ks. Karhu, H & Vuokko, J 1975).

68/69: talvehti 1 juv Halikko, Laukassuo (AV)
22.02. 1 juv Parainen, Lemlahti (JK)
72/73: 30.12. 1 ad Laitila, asema (TLY)
74/75: talvehti 1 juv Teijo (AV)
29.12. 1 juv Pöytyä, Kontolanrahka (TLY)
02.03. 1 juv Muurla (TLY) /A.Karlin

AQUILA POMARINA

73/74: 30.12. 1 SW Kaarina, Ala-Lemu (R.Lehtonen)

BUTEO BUTEO

69/70: 22.12. 1 Ruissalo, Honkapirtti (OA,
05.01. 1 Ruissalo (KK,RL) /(J.Vuokko)
74/75: 16.02. 1 Korppoo, kk (vrt. But.sp)(TN)
16.02. 1 Laitila, Hyvänsulajärvi (AS)
17.01.-12.03. 1 Berghamn (HK,ym)
muutto alkoi 09.03.

BUTEO LAGOPUS

71/72: sammikuu 1 Perniö
74/75: 07.12. 1 Pyhämaa, Santakari (ET,ym)

BUTEO SP

71/72: 30.01.(ilm.B.lag) 1 Halikko (ET,ym)
74/75: 14.01. 1 Korppoo, kk (RV)

ACCIPITER NISUS

	Tka	Salo	Raisio	Muut	Yht.
68/69	10	2	1	5	18
69/70	5	3	2	1	11
70/71	11	0	3	4	17
71/72	6	1	2	7	16
72/73	7	3	3	9	22
73/74	9	2	2	4	17
74/75	18	3	5	11	37
\bar{x}	9.43	2.14	2.57	5.86	19.71 yks.

Talvehtivien varpushaukkojen määrät havaintoalueella. Havainnoitsijoiden lukumäärän kasvu vaikuttanut etenkin sarakkeeseen "muut". Lisäksi havaintoja on alkutalvelta myös muilta paikoilta 1-8 yksilöstä talvea kohti, mutta havainnoista ei käy ilmi lintujen talvehtiminen.

HALIAETUS ALBICILLA

Saaristoalueelta havaintoja vuosittain sekä nuorista että vanhoista linnuista. Tässä käsitellään vain ko. alueen ulkopuoliset havainnot: (ks. Karhu, H & Vuokko, J 1975).

74/75: 04.01. 1 ad. Kemiö, Mjösaund (ME, TN)
16.02. 1 ad. Ruissalo, Kuuva (JH)

CIRCUS CYANEUS

74/75: 29.12. 1 n H:salo, Friskala R. Lehtonen.

FALCO RUSTICOLUS

68/69: 01.01. 1 Perniö, Ylikulma A. Peijonen.

FALCO COLUMBARIUS

	Tku	Salo	Raisio	Muut	Yht. talveht.	Eril. hav.
68/69	5	1	2	-	8	2
69/70	4	4	-	-	8	2
70/71	4	-	-	1	5	3
71/72	2	2	-	-	4	5
72/73	4	3	1	-	8	3
73/74	4	-	1	-	5	4
74/75	7	-	2	1	10	6

Lajin talvehtiminen havaintoalueella on havaintojen mukaan ainoastaan Turussa säännöllistä. Erillishavaintoja on myös Salosta ja Raisiosta niiltä vuosilta, joilta tiedot talvehtimisesta puuttuvat.

Erillishavainnot on tehty pääosin XII-I.

Huolimatta havainnoitsijamäärän kasvusta näyttää talvi

74/75 olleen selvästi paras ampuhaukkojen kannalta.

FALCO TINNUNCULUS

68/69: 15.-20.12. 1 k Raisionlahti-Artukainen
29.12. 1 n Ruissalo, Veneveistämä
31.01. 1 Halinen

18.02. 1 Turku, Rettig
69/70: 12.03. 1 NE Raisio, kk yli (muuttoako?)
70/71: 06.-10.01. 1n Rauvola
10.01. alk. kevähseen 1k Raision keskusta
71/72: 22.01. 1 Kunnallissairaala
12.02. 1 Yo-Kylä
72/73: 02.-21.01. 1 k Raisionlahti
yli talven 1 Salo, Halikonlahti
18.02. 1 Kaarina, Kuusisto, Empo
73/74: Talvehtivia ainakin seuraavissa paikoissa:
Shell-Artukainen, Raisionlahti, Rauvolanlahti
1-2 yks., Pihlajaniemi, Halikko, Mietoinen eli
yhteensä 6-7 yksilöä.
Lisäksi havaittu:
19.01. 1 H:salo, Särkilahti
08.01. 1 k Parainen, Malmi
74/75: Talvehtivia: Koristo, Rauvola, Raisio 2.yks.
Havaintoja: Perniö (20.12), Tapilanlahti (24.12),
Lemu (16.01), Pihlajaniemi (19.01), Puistokatu
(20.02), Pläkkikaupunki (23.-26.02).

PERDIX PERDIX

	XIII	I	II	III	yks.
68/69	4,75	~12	6,00	7,75	83
69/70	~9,5	14	~18	~16	51
70/71	-	-	11,5	~9,0	74
71/72	8,3	10,5	8,6	-	n.185
72/73	11	11,75	10,3	8,7	121
73/74	14,8	18,5	12,1	~9	403
74/75	~11,5	15,4	9,75	6,3	130
\bar{x}	9,975	13,69	12,71	9,46	149,6

Keskimääräinen parvikoko kuukausittain (yks./paikka/kk). Kanta on havaintojen mukaan varsin vakaa. Havainnoitijamäärien vaihtelu selittänee talvien 68/69 - 70/71 pienet määrät. Parvikoko on ehkä hieman kasvanut ko aikana, mutta aineiston pienuus estää tarkempien päättelyjen teon. Talvikautena 73/74 laji oli poikkeuksellisen runsas. Joulukuussa linnut usein vielä hajallaan, mutta tammikuussa pysyvän lumipeitteen alkuvaiheessa on parvikoko suurim-

millaan, josta parvet hiijalleen pienenevät.

RALLUS AQUATICUS

74/75: 07.03. 1 k Rauvolanlahti (muuttoako?) (HK)

GALLINULA CHLOROPUS

72/73: 18.02. 1 Halinen (ME, TN)

74/75: 11.01. eteenpäin, vielä 05.02. jälkiä 1 yks.

Rauvolanlahti (HK)

Lisäksi minkki s8i tammikuussa toisen (HK)

12.01. 1 Hissalo, Friskala (JV, ym)

FULICA ATRA

PLV:n mainitsevat ruotsalaiset muuttotavat ovat viimevuosina saapuneet suomeenkin: suuret parvet j8k8v8t viivytel8m88n j8iden tuloon saakka. (ks. Lehtikoinen, E 1970).

68/69: -----

69/70: 15.12. 1 Ruissalo, Silta
21.12.-11.01. 3 Naantali, Ukko-Pekka

70/71: yli talven 1-2 Perni8, Str8m8ma
17.-29.01. 1 Satama

71/72: joulukuu 3
01.01. 5 Ruissalo
09.01.-19.02. 1-2 Naantali, Ukko-Pekka
27.02. 1 Satama

72/73: joulukuu 15 yks./5 paikkaa
tammikuu 186 / 10
helmikuu 228 / 10
max. 09.02. 100 yks. Ruissalo, Kolkka
viel8 20.02. 34 yks. Ruissalo, Kolkka
24.02. 40 yks. Kustavi, Vartsala

maaliskuu: talvehti Halikko, Kokkila
06.-12.03. 2-3 yks. Naantali, Ukko-Pekka
03.-04.03. 3 yks. Kustavi, Vartsala
11.03. 20 yks. Ruissalo, Santala

73/74: 08.12. asti. 2 Naantali, Ukko-Pekka
03.01. asti. 1 Naantali, Ukko-Pekka
21.12. maaliskuun loppuun 1 yks. Kuus, Silta

74/75: ylitti kaikki entiset nokikannam88r8t.
(ks. Munne, P & Sammalisto, L 1975).
Joulukuu 1568 yks./17 paikkaa, max 620 07.12.
Eustavi, Rahi

Tammikuu 799/10, max 500 09.01. Santala-Kolkka
Helmikuu 1354/19, max 405 16.02. Nauvo, Pr8stvik
Maaliskuu 341/4, max 170 01.03. Kolkka

CAPELLA GALLINAGO

68/69: 13.01. 1 Damo (AS)

72/73: 02.-05.01. 1 Raisio, Viheri8minen (RV, JS)
08.03. 1 Rauvola (TN)
(Todenn8k8isest8 talvehti omistuneesti).

74/75: 05.01. asti 3 yks. Rauvola, sen j8lkeen 1 yks.
joka oli hengiss8 ainakin viel8 27.02. (HK)

LYMNOCRYPTES MINIMUS

Rauvolan likaojan sulassa on j8k8k8kurppia talvehtinut
Turussa kahtena talvena. (TLY)

72/73: 31.12. 1
08.03. 1
10.03. 5
12.03. 2
13.03. 1-2

74/75: 03.01. 5
12.01. 1
25.01. 1
14.02. 1
23.02. 3
27.02. 1
02.03. 1

SCOLOPAX RUSTICOLA

72/73: 05.12. 1 Korppoo, Ut8 (VP)

TRINGA GLAREOLA

70/71: Rauvolan likaojassa 28.12. pirte8 soidinta
esitt8v8 koiras (EG, RJ)

CALIDRIS MARITIMA

74/75: 11.01. 1 Korppoo, Ut8 (ET, ym)

LARUS MARINUS

Esiintyy säännöllisesti alkutalvella, viimeiset useimmiten Satama-alueilla. Seuraavassa kunkin vuoden viimeiset havainnot:

68/69:	19.01.	72/73:	läpi talven
69/70:	04.01.	73/74:	19.01.
70/71:	24.01.	74/75:	läpi talven
71/72:	23.01.		

LARUS FUSCUS

72/73:	28.12.	1	Hirvensalo	(JV)
	17.02.	1	Eerikvalla	(MV)

LARUS CANUS

Lajin muutto jatkuu eräinä vuosina voimakkaana tammikuulle asti, esim. Airistolla 160 S 06.01.1973.

Viimeisiä havaintoja kaupunkien satamissa:

68/69:	11.01.	72/73:	28.02.
69/70:	04.01.	73/74:	läpi talven
70/71:	07.02.	74/75:	läpi talven
71/72:	03.02.		

LARUS HYPERBOREUS

ks. TA no. 7/75.

74/75: Kustavi 1 juv. haaskalla lähes koko talven (TLY)
Veneveistämö 1 2-v. 11.03. (TLY)

LARUS RIDIBUNDUS

68/69:	16.12. asti.	2 juv.	Raisio, Kukonpää
	01.01. asti.	2	Satama
	23.01.	1	Satama
69/70:	03.01.	1	Aurajoki, Föri. Lähes ainoa.
70/71:	Pari havaintoa joulukuussa kaupunkialueen ulkopuolelta. Tammikuussa satamassa mm. seuraavasti:		
	09.01.	25	25.01. 14
	21.-23.01.	10	27.01. 6
	24.01.	5	31.01. 2 jotka viimeiset
71/72:	Joulukuussa ainakin 24 yks./3 paikassa.		
	02.01.	1	Naantali, Luonnonmaa

01.-10.01. 1-7 yks., sen jälkeen vain
03.02. 3 yks. Sheil ja R:silta.
72/73: Erittäin yleinen vielä tammikuussa mm.
21.01. 10 yks. Naantali, Luonnonmaa
31.01. 11 " Raisio, Koivuluoto
Turun ja Naantalien satamissa 1-11 yks. koko
tammikuun ajan.

Helmikuussa seuraavasti:

Satama: 3-30 yks. (16.02. 30 yks.) ja viimeiset
15 yks. 28.02.
Naantali, Satama: 15 yks. 04.02. ja 1 yks. 06.03.
joka koko alueen viimeinen ilmoitettu havainto.
Lisäksi Ruissalon Kuuva 10 yks. 03.02. ja Raision
Kukonpää 4 yks. 17.02.

73/74:

Yllättävän harvainen.
Satama 06.01. 2 yks. ja 19.01. 1 yks.
Naantali, Satama 26.12.-01.01. 1 yks.

74/75:

Tammikuun alkupuolelle pikku määriä eri puolilla.
Tammikuun ajan 1-30 yks. Satamassa.
Helmikuun, Satama 3-20 yks. (20 yks. 09.02.) ke-
vähseen asti 2 yks.

Na, Satama 1 yks. 16.02.

Kukonpää 3 16.02.

RISSA TRIDACTYLA

74/75: 1 juv. laivan vierestä klo 12 selällä 10 min
ennen Pärnäsissä Turusta päin tultaessa 17.01.

(HK, JL)

22.01. 2 ad. H:salo, Pikisaari (Ha. Lehto)

ALCA TORDA

74/75: 12.03. 2 Nötö-Utö (RS, RK, L. Karlson)
(ks. Peltola. V. 1973).

CEPPHUS GRYLLE

Viivyttelee vuosittain meren jäätymiseen asti ulkosaaris-
tossa joskus jopa runsaasti esim. 19.01.1975 matkalla
Jurmo-Borstö-Pärnäs näkyi sumussa yht. 85 yks. (HK, ym)

COLUMBA OENAS

Melkein vuosittain jokunen havainto, lähinnä joulukuulta ja Raisiosta.

68/69:	20.12.	asti. 4 yks.	Raisio, keskusta	(HP,SKu)
	27.12.	asti. 2 "	" "	(HP)
	20.-28.12.	1 "	" Mahittula	(RV)
69/70:	-----			
70/71:	17.12.	1 yks.	Ruissalo, LSA	(RLAI)
	28.12.	1 "	Raisio, tehtaas	(RS)
71/72:	25.12.	1 "	Plikkikaupunki	(PT)
	22.01.	1 "	Rusko, kk	(PT)
72/73:	19.12.	1 "	Raisio, Mahittula	(HP)
	30.12.	2 "	" Vanhainkoti	(PT)
	23.12.-14.01.	2 "	Rusko, kk	(RV,PT)
	18.02.	1 "	Raisio, Kuloinen (muuttoa???)	(RK,ym)
73/74:	08.12.	1 yks.	Naantali, Satama	(HK,ym)
	18.01.	1 "	Raision tehtaas	(HP,RV)
	24.02.	1 "	Rauvola(muuttoa?)	(AL)
74/75:	14.12.	3 yks.	Artukainen	(RH)
	29.12.	4 "	"	(HP,RV)
	02.01.	1 "	"	(RK,ym)
	20.12.	3 "	Raisionlahti	(RLAI)
	20.12.	3 "	Raisio, Huhko	(HP)
	22.12.	2 "	Kaarina, Kuusisto	(JH)
	01.01.	2 "	Naantali, Satama	(RK,ym)
	07.02.	alkaan muuttoa.		
	07.02.	1 yks.	Rymättylä, Aasia	(LS)
	08.02.	yht. 8 "	"	(HP)
	09.02.	1	"	(KK,RL)
	11.02.	2	"	(HK,RK)

COLUMBA PALUMBUS

69/70:	06.12.	1 yks.	Dano	(ME,TN)
70/71:	27.01.	1 "	Raisio, Vaisaari	(PT)
74/75:	26.01.	1 "	UKI, Salmenkylä	(RS,HP)

STREPTOPELIA TURTUR

Omnistunut talvehtiminen Raision tehtailla talvella 74/75, jolloin 1 ad. oli paikalla ainakin 18.12.-02.03. välisenä aikana (HP,ym)

STREPTOPELIA DECAOCTO

Vahvistanut voimakkaasti asemiaan vakituisena pesimälintuna 70-luvun aikana. Jota kehitystä talvihavainnot selvästi tukevat. (ks myös TA 7/75).

68/69:	talven yli	1	Raision tehtailla
	02.03.	1	Naantalin satama
69/70:	23.12.-01.02.	1-5	Naantalin satama
70/71:	I-II	2-4	Naantalin satama
	05.01.	1	Kupittaa
71/72:	26.12.-25.02.	3-10	Naantalin satama
	02.01.	1	Naantali, City
	21.-23.02.	1	Naantali, City
	31.01.-10.02.	1	Yo-mäki
72/73:	lämpö talven	1-21	Naantalin satama
73/74:	02.12.-17.02.	6-20	" "
	04.12.-21.01.	1-4	Yo-mäki
	talvehti	1	Perniö kk
74/75:	XII-I	3-17	Naantalin satama
	lämpö talven	15-9	Raision tehtaas
	lämpö talven	2	Yo-mäki
	05.01.	1	Naantali, Ruona
	I	1	Salo

NYCTEA SCANDIACA

Hildenin ihmetylistä huolimatta Jurmen jokavuotinen tunturipöliöliikenne ei kulje ainakaan suuremmissa määrin Turun saariston kautta. (ks. Tenovuor. J ym. 1973).

74/75:	07.12.	1	Pyhämaa, Santakari	(ET,ym.)
	III	1	pari Mynämäki, Häkivuori	(E,Alanen)

SURNIA ULULA

71/72:	joulukuu 71.-22.04.72.	1	Perniö, Pehjanjärvi	(EK,ym.)
73/74:	Syksyn 73	vaelus	kuvastuu hyvin myös havain-	

noissa sillä TA:ssa no 7/75 on julkaistu jo 7 havaintoa.

ko. talvikaudelta ja tässä loput:

Parainen, Ali-Kirjala 1 yks. oleili lokakuusta 10.01.
asti (EG,VP,ym.)

Rymättylä, Riainen 1 yks. 01.01. (JW)

74/75: Tammikuun alku 1 " Perniö, Ervelä (Peijonen)

GLAUCIDIUM PASSERINUM

68/69: 28.01. 1 Ruissalo, Rantatie (KK)

69/70: -----

70/71: TA no 7, 2 havaintoa.

26.12.-26.03. 1 Muurla kk (J.Karhumäki)

24.12. 1 Muurla, Koski (K.Rannikko)

71/72: TA 1 havainto

72/73: TA 2 havaintoa

73/74: TA 1 havainto

74/75: Syksyn 74 ja sitä seuranneen talvikauden runsaat havainnot julkaistaan myöhemmin.

ASIO OTUS

68/69: 22.12. 1 Shell (OK,JL)

15.02. 1 Salo, Hautausmaa (AV)

22.02. 1 Salo, Vuhensaarentie (AV)

2 raatoa löytyi Salo, Kärkämäki (T.Lehtola)

01.03. 1 Rymättylä, Aasia (LS,I.Lahtonen)

69/70: 11.03. 1 Salo, Kirkonmäki (AV)

70/71: -----

71/72: 05.02. 2 Halinen (TN)

26.02. 2 Salo, Halikonlahti (AV)

05.03. raato 1 " " (AV)

72/73: -----

73/74: 04.12. 1 Raisio, Rahtolahti (HP)

24.12. raato 1 Perniö Ristinkulma (EK)

27.12. 8 Par.Kärlex, Önsholm (HN)

16.02. 14 Parno (TLY)

02.03. 1 Raisio, Saikkari (RV,HP)

09.03. 1 Mietoinen (RK)

74/75: 22.12. 1 Shell (TN)

31.01. 1 Halinen (SK)

23.02. 1 Vehmaa, Viikkilä (OK)

23.02. 1 Pansio, Koivuluoto (HP)

ASIO FLAMMEUS

70/71: 14.02. 1 Rauvola (HK)

73/74: 06.01. 1 Paimionlahti (EG,VP)

ALGEDO ATTHIS

Katso myös TA no 7/75.

74/75: Ensimmäiset todetut talvehtimiset Turussa:

Kakakerta, Höyhtienensalmi tammikuulta helmikuulle

yksi yksilö. Turun Satama-alue ympäristöineen tam-
mikuusta maaliskuuhun 1-2 yksilöä, lisäksi Raisiojoella
yksi yksilö 01.-05.12.

PICUS CANUS

Lajin pesimäkainen runsaus ei tule sein talvikauden ha-
vainnoista. Onko kyseessä lajin piileskelevä elintapa vai
tapahtuuko jonkinlaista vaellusta on vaikea sanoa. Lajin
runsaus käy ilmi keväisistä kintelijöistä, joita lienee
jo suurin osa maaliskuun havainnoistakin.

68/69: 8 yks./8 paikkaa. XII I II III (01.-15.03)

69/70: 6/6 Σ 33 34 46 27

70/71: 13/8

71/72: 20/14

Ylläolevasta käy ilmi lintujen

72/73: 24/16

ja lintumiesten aktivoituminen

73/74: 11/10

kevään ikästyessä.

74/75: 20/16

DENDROCOPOS MAJOR

XII I II III yks.

68/69: 22 9 8 - 39

69/70: 7 16 14 6 43

70/71: 99 117 56 25 297

71/72: 23 16 26 3 68

72/73: 198 190 91 24 503

73/74: 20 13 25 17 75

74/75: 34 27 18 3 82

Σ 403 388 238 78

Talvina 70/71 ja 72/73 on käpytikka ollut runsaimmillaan. Muina talvina esiintyminen on ollut tasaisen harvalukuista. Talvikauden aikaisista vaihteluista ei havainnoista saa selvää kuvaa, mutta esiintymisen huippu lienee joulukuussa.

DENDROCOPOS LEUCOTOS

69/70: TA 7/75 2 havaintoa
28.02. 1 n Perniö, asema (EK)

70/71: TA 7/75 3 havaintoa
71/72: 23.02. 1 Perniö, Hamarinjärvi (EK)

Kuten havainnoista käy hyvin ilmi, laji on todella vähissä myös kiertelevänä Varsinais-Suomessa.

DENDROCOPOS MINOR

68/69:	4 yks./4 paikkaa	XII	I	II	III	
69/70:	11/11	Σ	28	33	21	12
70/71:	13/12	Vuositainen ja talven sisäinen vaihtelu pientä. Kan-				
71/72:	16/14	ta ehkä laskusuunnassa, mut-				
72/73:	13/11	ta aineiston pienuuden takia				
73/74:	12/11	asiasta ei voi vetää tarkem-				
74/75:	7/7	pia johtopäätöksiä.				

PICOIDES TRIDACTYLUS

68/69:	17 yks./15 paikkaa					
69/70:	16/12	XII	I	II	III	
70/71:	10/8	Σ	32	43	27	15
71/72:	23/19	Talvikautinen esiintyminen				
72/73:	17/15	melko tasaista.				
73/74:	10/9	Vuositaiset vaihtelut suuria.				
74/75:	1/1	Huiput talvina 68/69 ja 71/72.				
		Talvella 74/75 laji oli lähes täysin kateissa.				

DRYOCOPUS MARTIUS

Laji on säilynyt yleisellä talvilintuna. Havaintoja 11-49 yksilöstä talvittain. Kantaanvaihtelusta ei ole tietoa. Laji (havainnot) on lähinnä lisääntynyt jos jotain muutosta oletetaan tapahtuneen. Asian käsittelyä vaikeuttaa havaintoaineiston kirjavuus.

LULLULA ARBOREA

72/73: 09.01. 1 Dragsfjärd; Kasnäs (J. Lehtonen, HP,RS)

ALAUDA ARVENSIS

68/69:	30.12.	1	Vuoksenniska	(RLAI)
	30.12.	1	E Oriketo	(O. Piha-Joki)
	01.01.	1	Harjatehdas	(BG,RJ,VP)
	01.-07.01.	1	Dano	(TLY)
69/70:	06.-07.12.	1	Salo, Halikonlahti	(AV)
70/71:	12.12.	1	Raisio, Kerttula	(RV)
	05.01.	1	Salo, Halikonlahti	(AV)
71/72:	----			
72/73:	XII=07.01. asti	6	Korppoo, Utö	(VP)
	03.12.	1	Salo, Halikonlahti	(AV)
	17.12.	1	Pyhämaa, Santakari	(ET,ym)
	21.01.	1	Naantali, Luonnonmaa	(JS)
	11.02.-24.02.	1	Vuoksenniska	(TLY)
	24.01.-30.01.	1	Shell	(TLY)
73/74:	02.12.	1	Salo, Halikonlahti	(AV)
	22.-27.12.	1	Naantali, Satama	(RK,ym)
	19.-22.02.	1	Shell (muuttoa?)	
	25.02.	1	Piikkiö, valtatie varsi (muuttoa?)	
74/75:	02.01.	1	Shell	(JS)
	11.-20.01.	1	Rauvolanlahti	(RLAI,ym)
	14.01.	1	Salo	(AV)
	12.01.-16.02.	3	yks. sen jälkeen 1 yks. keuhkuseen asti. Vuoksenniska	(TLY)

Yhteensä: Laji on talvehtinut talvina 72/73 ja 74/75 menestyksellisesti. Muina talvina havainnot loppuvat viimeistään tammikuuhun, ja talvelta 71/72 puuttuvat jopa joulukuun havainnotkin kokonaan.

EREMOPHILA ALPESTRIS

68/69:	talvehti	3	Salo, Halikonlahti	(AV)
	09.01.	2	Dano	(ME,TN)
	19.02.-28.03.	1	Shell	(TLY)
70/71:	03.-06.01. ja 04.02.	1	Dano	(HK,ym)
	09.02.	1	Satama	(SK)

	23.02.	1	Kaarina, Kuusisto	(EG)
	06.03.	1	Shell	(VP)
71/72:	01.01.	1	S Pihlajaniemi	(K.Grönqvist)
74/75:	09.02.	1	Mietoinen	(HA,Lehto, ym)

CORVUS CORAX

Lajin pesimäkannan kasvu näkyy myös talviaikaisissa havainnoissa. Lukumäärät ovat nousseet useihin kymmeniin yksilöihin joka talvi. Suurimpina määrinä voi mainita 150 yks. talvella 72/73 Salon Laukkassuolla. Katsauksen aluntalvina korppi oli huippuharvinaisuus kaupunkialueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Loppuajan talvilta on yhä enemmän havaintoja kaupunkialueilta, mutta tästä lisääntymisestä huolimatta laji ei talvehdi kaupunkien kaatopaikoilla.

CORVUS FRUGILEGUS

68/69:	20.12.	1	juv. Raisio, Kerrela	(HP,SKu)
	01.01.-13.03.	1	Dano	(TLY)
	29.01.	1	1Mhtien kevähseen ad. Kuusisto	(EG,um)
	01.02.	1	ad. Satama	(OK)
	15.02.	1	1Mhtien kevähseen juv Salo	(AV)
	28.02.	1	ad. Vuoksenniska	(OK,ym)
69/70:	25.12.-11.01.	1	Patterihaka-Artuk.	(RLai,ym)
70/71:	04.12.	1	Dano	(AS)
	17.01.	3	Dano	(RK)
	04.-17.01.	2	Ruissalo	(ME)
71/72:	30.01.	1	Topinoja	(ET,ym)
	26.02.	1	juv. Salo, Halikonlahti	(AV)
72/73:	07.01.-28.02.	2	Raision tehtaat	(HP,ym)
	11.01.	1	Halinen	(AS)
73/74:	01.01. kevähseen	1	ad. Parainen	(EG,VP)
74/75:	20.12.	1	juv. Raisio, Kerrela	(HP)
	20.12.-05.01.	2-4	Artukainen	(HP,ym)
	03.02.	2	Pahaniemi (muuttoako?)	
	05.02.	1	" "	
	05.02.	3	Artukainen "	(AL,HN)

NUCIFRAGA CARYOCATACTES

Tavattu talvella vain Rymättylässä ja Nauvessa, siis pesimäalueiden välittömässä läheisyydessä. Tämä kuvastaa pesivän kannan vähäistä liikkuvuutta myös talvisaikaan.

PARUS CYANUS

ks. Lehtonen, R. 1976.

PARUS CINCTUS

ks. TA 7/75, jossa 4 havaintoa.

74/75: 11.02. 1 Vehmaa, Enmyinen (HK,RK)

AECITHALOS CAUDATUS

(keskimääräinen parvikoko: yks./parvi)

	XII	I	II	III	yht. yks.
68/69:	-	1,0	-	-	1
69/70:	5,0	6,4	6,5	5,5	116
70/71:	9,7	6,7	9,3	10,0	n. 220
71/72:	9,8	8,2	7,2	8,9	n. 800
72/73:	8,2	9,0	8,0	7,5	n. 280
73/74:	8,0	7,3	7,0	5,5	127
74/75:	-	1,5	-	2,0	5
\bar{x}	8,14	7,52	7,6	7,48	

	XII	I	II	III	yks. talven aikana
68/69:	-	1	-	-	1
69/70:	10	64	39	11	116
70/71:	145	87	56	20	n. 220
71/72:	361	349	144	62	n. 800
72/73:	98	171	32	15	n. 280
73/74:	32	66	28	11	127
74/75:	-	3	-	2	5
Σ	646	741	299	121	

Laji on ollut runsaimmillaan talvena 71/72, jolloin tavattiin yhteensä n. 800 yksilöä. Talvina 68/69 ja 74/75 oli laji lähes täysin kateissa.

Pyrstöttäinen esiintyy runsaimmillaan joului- ja tammikuussa, helmikuussa jo paljon vähemmän ja maalikuussa laji on jo melko harvinaisen. Lajin väheneminen perustuu ennen

kaikkea havaintojen määrän laskuun eikä niinkään parvien pienenemiseen, sillä leudot talvet 70-luvulla eivät ole olleet lajille tuhoisia, ainakaan meidän pienen aineistomme perusteella arvioiden.

SITTA EUROPAEA

70/71: ks. TA no 7/75.
72/73: 03.12.-15.04. 1 Katariinanlaakso
03.12. näkyi kuitenkin 2 yks. (TLY)(vrt. TA 7/75).
23.12.-04.02. 1 Paimio, Viksberg (ME,TN) "
29.11.-05.01. 1 Uittamo (TLY)

TROGLODYTES TROGLODYTES

68/69: 02.02. 1 Parainen, Lemlahti (VP)
70/71: 16.01.-06.03. 1 Mietoinen (RK,ym)
74/75: 16.12. 1 Itäharju (AV)
22.12. 1 Parainen, Attu (EG,VP)
22.02. 1 Ruissalo, Kuuva (K.MMäntylä)
01.03. 1 Teijo (ET,ym)

CINCLUS CINCLUS

Tavataan säännöllisesti alueen puroissa, mutta kannan koosta on vaikea sanoa mitään, ehkä se on suuruusluokkaa 50 yks. Eniten lajia on tavattu Kiskonjoen koskissa mm. Latokartanon koskessa 7 yks. 05.03.72. Toinen vakituinen paikka on Laitilan Pehjäjärvi, jossa myös on tavattu 6-7 yks. 07.03.71. Esiintyminen kuukausittain:

XII I II III
11 46 55 47

Karat saapuvat meille vasta vesien jäätyessä phjoisempaan ja esiintymisen huippu lienee helmi-maaliskuun vaihteessa. Havainnot ovat riippuvaisia lintumiesten retkistä karapakoille, joten edellisen todenperäisyyttä on vaikea tarkistaa.

TURDUS PILARIS

Pihlajamarjatalven 69/70 havainnot erikseen. Muiden talvien havainnot seuraavat:
(yks./havaintoa tai paikkaa kohti)

	XII	I	II	III	Yht.yks.
68/69:	9/6	4/4	2/2	2/2	16
70/71:	6/6	12/7	6/5	2/1	24
71/72:	37/22	28/26	12/6	-	60
72/73:	3/3	3/3	-	2/2	9
73/74:	139/10	20/15	6/4	6/5	174
74/75:	62/24	24/19	35/24	10/5	110
Σ	256/71	91/74	61/41	22/15	
\bar{x}	42,7/11,8	15,2/12,3	10,2/6,8	3,7/2,5	

Talven 73/74 joulukuun yks.määrän suuruus johtuu yhdestä 120 yks. parvesta. Tämä on ainoa merkki kohtalaisen pihlajamarjasadon vaikutuksesta.

Räkätkin määrät pienenevät voimakkaasti tammikuun jälkipuoliskolta lähtien, niin että maaliskuussa on enää keskimäärin 2,5 havaintoa 3,7 yks vuosittain.

Talvet 71/72 ja 73/74 sekä leuto talvi 74/75 ovat olleet kohtalaisia räkätkitalvia, Etenkin talvena 74/75 jatkuivat havainnot "runsaina" pitkälle helmikuuhun. Yllättävän vähissä laji on ollut talvella 72/73. Vrt. Harjo.M. 1974).

	havainto			
	yks.	kpl.	\bar{x}	max
01.-10.12.	482	25	19,28	100
11.-20.12.	293	24	12,21	100
21.-31.12.	2202	76	28,97	300
01.-10.01.	1435	75	19,13	300
11.-20.01.	13	8	1,63	-
21.-31.01.	23	10	2,3	9
01.-10.02.	10	9	1,11	-
11.-20.02.	10	9	1,11	-
21.02.-15.03.	7	5	1,4	-
Σ	4475	241		

Esiintyminen joulukuun alkupuolella on ollut tasaista ja parvet melko pieniä. Vasta huipun tullessa joulukuun lopussa ja vuodenvaihteessa on parvien koko kasvanut heti. Vuodenvaihteen jälkeen pienenevät parvet voimakkaasti ja hävisivät nopeasti. Parvet esiintyivät pääosin kaupunki-alueilla. Vain pieniä määriä tavattiin muualla.

TURDUS ILIACUS

69/70:	08.12.	1	Shell	(SK)
	14.12.	1	Muurla	(J.Karhumäki)
	14.12.	2	Turku, Hautausmaa	(AS)
	22.12.	1	Pansio	(VV)
	28.12.	1	"	(HP,RV)
	29.12.	1	Naantali, Ukko-Pekka	(HP,RS)
	01.-06.01.	1	Rymättylä, Aasia	(LS)
70/71:	25.12.	1	Ruissalo, Kolkka	(ME)
72/73:	25.12.	1	Rymättylä, Riainen	(JW)
	09.01.	1	Perniö kk	(A.Peijonen)
74/75:	06.12.	1	Rymättylä, Aasia (Keijo Saari)	
	28.12. raato	1	Kaarina, Kuusisto	(EG,VP)

TURDUS MERULA

	XII	I	II	III	Yht.yks. talvessa
68/69:	3	3	3	1	8
69/70:	24	35	15	6	55
70/71:	8	8	7	2	25
71/72:	23	21	8	3	43
72/73:	12	12	14	2	31
73/74:	14	17	5	6	38
74/75:	12	12	11	9	37
Σ	96	108	63	29	-
\bar{x}	13,7	15,4	9,0	4,1	33,9

Laji on ollut selvästi runsain pihlajamarjatalvella 69/70. Ainoastaan talvella 72/73 on mustarastas ollut räkättien runsaampi. Muina talvina ehkä vain lopputalvesta räkättien hävittyä on mustarastas ollut yleisyydessään räkättien luokkaa. XII I II III Taulukko esittää
T.pil 42,7 15,2 10,2 3,7 keskim. yksilömäärät
T.mer 13,7 15,4 9,0 4,1 kuukausittain.
Mustarastas aineiston hajanaisuudesta johtuen on vaikeata vetää tarkempia johtopäätöksiä esiintymisestä.

PHOENICURUS PHOENICURUS

74/75:	24.12.	1	n Kaarina, Kuusisto, linnanraunioilla. Hyväkuntoinen, terveen näköinen. Tyyppillinen leppälintu naaran väritys, sillä ala-
--------	--------	---	--

puoli selvästi kellertävä ja vaaleampi kuin selkä. Oletii punatulkkujen seurassa (EG,VP)

SYLVIA ATRICAPILLUS

70/71:	19.-20.12. ja 17.-18.01.	1	k Terhetie 17 lintulaudalla	(JV)
72/73:	27.12.	1	n Salo, Pihkinmäkinne P.Korvenoja	
	02.01.	1	k Raisio, Nesteen kaatop.	(PT,RV)
	07.01.	1	n Uittamo	(RK,ym)
74/75:	26.01.	1	n Uittamontien ja Puistonkennäden kulma	(AV)

PHYLLOSCOPUS SP

ks. Lintumies 3/73.

72/73:	07.01.	1	Turku, Urheiluhalli	(TN)
--------	--------	---	---------------------	------

PRUNELLA MODULARIS

68/69:	03.11.-20.03.	1	Dano	(TLY)
	30.12.	1	Rauma	(SK)
74/75:	30.11.-→	1	Kaarina, Kuusisto	(EG,ym)
	18.12.-01.01.	2	samassa paikassa vuodenvaihteessa 1 Muurla	
	02.01.	1	Kökar, Finnö	(AL,OA,HK)
	03.01.	1	Kökar, Överboda	(AL,HK)
	11.01.	1	Korppoo, Utö	(ET,ym)
	11.-12.01.	1	Tepinoja	(HK,ym)

ANTHUS PRATENSIS

72/73:	ks. Peltola.V.	1973.		
74/75:	29.12.	2	Raision kaatopaikka	(RH)
	30.12.	1	" "	(RH)

MOTACILLA ALBA

72/73:	lämpö talven	1	Perniö	(EK,ym)
	07.01.-10.02.	1	Raision kaatopaikka	(PT,RV)
74/75:	24.12.	1	Puistokatu 13	HA.Lehtö

BOMBYCILLA GARRULUS

Pihlajamarjatalvet 69/70 ja 73/74 käsitellään erikseen. Muiden talvien havainnot seuraavat:

	XII	I	II	III	Yht.	Viim.havainto
68/69:	2	8	6	3	16	läpi talven
70/71:	14	8	2	-	24	06.02.
71/72:	138	23	22	37	215	05.03.
72/73:	14	1	1	-	16	16.02.
74/75:	66	3	-	-	69	16.01.
Σ	234	43	31	40		
\bar{x}	46,8	8,6	6,2	8,0		

Joulukuussa tilhiä on tavattu vielä jonkin verran, mutta myöhemmin talveilla on lintuja ollut runsaammin vain talvella 71/72, joka on muutenkin selvästi paras tilhitalvi ko. talvista.

Talvet 69/70 ja 73/74

	yks.		parvia	kpl.	yks./parvi		max
	69 / 73	69 / 73			69 / 73	69 / 73	
01.-10.12.	-	159	-	11	-	14,5	- 35
11.-20.12.	-	91	-	8	-	11,4	- 25
21.-31.12.	29	91	5	11	5,8	8,3	12 35
01.-10.01.	103	129	10	11	10,3	11,7	60 40
11.-20.01.	36	37	5	3	7,2	12,3	12 34
21.-31.01.	646	26	33	3	19,6	8,7	120 19
01.-10.02.	886	30	22	3	40,3	10	280 15
11.-20.02.	4	8	1	1	4,0	8	4 8
21.-28.02.	4	90	1	7	4,0	12,9	4 30
01.-15.03.	8	239	2	15	4,0	15,9	5 50
Σ	1716	900	79	73			

Talvella 69/70 huippu oli aivan tammi-helmikuun vaihteessa, jolloin tavattiin suurimmat määrät (120 yks. 31.01. ja 280 yks. 03.02.). Tilhet hävisivät myös hyvin nopeasti: viimeinen havainto on 05.03. Talvi 73/74 poikkeaa selvästi edellisestä. Silloin esiintyminen oli tasaista läpi talven, lintujen vähitellen vähentyessä. Helmikuun lopun ja maaliskuun havainnot ovat jo merkkinä voimakkaasta ja aikaisesta kevätvaelluksesta.

LANIUS EXCUBITOR

	talvehti	hav.yks.	yht.yks.
68/69:	3	3	6
69/70:	2	7	9
70/71:	7	9	16
71/72:	1	14	15
72/73:	7	7	14
73/74:	14	5	19
74/75:	11	n.35	n.45
\bar{x}	5,4	11,4	17,7

Vähälumisten talvien ansiosta on talvehtiminen varmasti ollut melko runsasta (ks. Reinikainen.K. 1975), mutta samalla voimakkaasti lisääntynyt autoretkeily nostaa nimenomaan hajahavaintojen määrää, joten vertailujen tekeminen on vaikeaa.

Säännöllisimpiä talvehtimispaikkoja ovat olleet Ruissalo (1-3 yks. lähes vuosittain). Raisio, Halikonlahti ja Kuusisto. Hajahavainnot ovat pääosin joulu-tammikuulta.

LANIUS COLLURIO

72/73: 13.01. 1 k Ilpoinen, lumenkaatopaikka(JV,HL)

STERNUS VULGARIS

68/69: joulukuu 25 yks. 5 paikassa
tammikuu 14 " 5 "

Danolla tämän jälkeen 9 yks. 15.03. asti.

LSO:lla 3 yks. 19.02.

Salo, Halikonlahti 1 yks. talvehti

69/70: joulukuu 67 yks./ 5 paikkaa

Dano 20 yks. 07.12 / 10 yks. 26.12.

LSO 2 yks. 17.-22.12.

Halikonlahti yli 20 yks. 06.-07.12.

tammikuu 57 yks./ 9 paikkaa

Dano 7 yks. 05.01. / 5 yks. 17.01. / 4 yks.28.1

LSO 13 yks. 10.01.

Halikonlahti 10 yks. 11.01.

Ilpoinen 10 yks. 01.01.

Uki 7 yks. 03.01.

- helmi-maaliskuu 13 yks. / 2 paikkaa
 Dano 15.02. 4 yks. sen jälkeen 3 yks. 22.3 asti
 Halikonlahti 15.02. 9 yks. ja vielä 06.03. 3-4
- 70/71: joulukuu 80 yks. / 7 paikkaa.
 Dano 45 yks. 04.12./ 40 06.12./ 15 22.12.
 Itäharju 10 yks. 24.12.
 Pihlajaniemi 10 yks. 28.12.
 Kähäri 10 yks. 22.12.
- tammikuu 38/5
 Dano 17 02.03.01/ 13 09.01. / 16 10.01.
 ja keko talven viimeinen 1 yks. 16.01.
 Peltola 5 yks. 11.01.
 Ilpoinen 10 yks. 10.01.
- 71/72: joulukuu 23/3
 Kupittaa 17 yks. 30.12.
- tammikuu 70/10
 Kupittaa 19 yks. 04.01.
 Citymarket 20 yks. 16.01.
 Kunn.sair. 20 yks. 28.-29.01.
 osa ehkä samoja liituja
- helmikuu 43/6
 Kupittaa 37 yks. 14.02.
 Raisio, Ihala 1-3 yks. maaliskuulle
- 72/73: joulukuu 62/9
 Korppoo, UtS 26 yks. 12.12.
- tammikuu 97/13
 Raision tehtaot 15 yks. 07.01.
 Topinoja 18 yks. 11.01.
 Kupittaa 37 yks. 20.01.
- helmikuu 89/9
 Kupittaa 37 yks. 15.02.
 Urheilupuisto 30 II
 Selvisivät hyvin yli talven, maaliskuussa jo muuttoa.
- 73/74: joulukuu 11/3
 tammikuu 65/7
 Topinoja 15 yks. 04.01. ja 27.01.
 Kaskentie 40 yks. 25.01.

- helmikuu 17/5
 Topinoja 7 yks. 02.02.
 Naantali 7 yks. 02.02.
- Talvehtiminen ei ennistunut hyvin, sillä viimeinen Topinoja 1 yks. 03.03.
- 74/75: joulukuu, alku 44/5
 Halikonlahti 25 yks. 14.12. .
- joulukuu, loppu 70/17
 Raisio, Kaanaa 11 yks. 18.12.
 Raision tehtaot 10 yks. 28.12.
- tammikuu, alku 113/15
 Kökar 40 yks. 01.01.
 Jalostaja 23 yks. 01.01.
- tammikuu, loppu 17/4
 Itäharju 13 yks. 28.01.
- helmikuu 11/5
 viimeinen 08.02.
 maaliskuussa muuttoa.

COCCOTHAUSTES COCCOTHAUSTES

ks. Karhu.H & Vuokko.J. 1975.

- 74/75: 15.02. alkaen 1 yks. Ruissalo, Kasvitieteellinen
 puutarha (TLY)
 03.03. 1 Pernon Telakka (RH)

CHLORIS CHLORIS

Talvilta 68/69 - 73/74 olevat tiedot eivät anna tarkkoja tietoja Turun kaupunkialueen talvikannasta. Sen voi arvioida olleen kuitenkin yli 100 joka talvi, ilmeisesti muutamia satoja. Salon talvikanta on ollut 40 - 150 yks. Poikkeuksena talvi 73/74, jolloin kanta oli alle 20 yks. Raisiossa on myös ollut tasainen talvikanta n. 40 - 150 yks. Muualla on vain pikku määriä eivätkä nekään säännöllisesti.

Talvi 74/75 muodostaa kuitenkin poikkeuksen; sateisen kesän ja syksyn takia korjaamatta jääneet pellot tarjosivat leudon talven myötä lajille otolliset olosuhteet.

joulukuu 1157 yks./21 paikkaa
 yli 100 yks. parvet:
 100 yks. 06.12. Parainen, Kirjala

130 yks.	22.12.	Kaarina, Kuusistonsilta
300 yks.	24.12.	Kemiö, Mjösund
tammikuu 1981/23		
100 yks.	03.01.	Kaarina, Kuusistonlahti
350 yks.	04.01.	Kemiö, Mjösund
100 yks.	08.01.	Nummenmäki
200 yks.	18.-19.01.	Parainen, Kirjala
300 yks.	25.01.	Parainen, Kirjala
400 yks.	25.01.	Parainen, Kärälä
130 yks.	26.01.	Kaarina, Koriste
helmikuu 1627/13		
200 yks.	01.02.	Vehmaa, Ennyinen
130 yks.	01.02.	Nummenmäki
700 yks.	02.02.	Parainen, Kirjala
170 yks.	11.02.	Vehmaa, Ennyinen
100 yks.	15.-19.02.	Ruissalo, kasvitiet. puutarha
600 yks.	23.02.	Parainen, Kirjala
130 yks.	28.02.	Parainen, Kirjala

Tämän jälkeen parvet hajosivat maastoon aikaisen kevään myötä. Luultavasti lajin kaikkien aikojen suurin talvehtiminen maassamme.

CARDUELIS CARDUELIS

	XII	I	II	III	Yht.	Yks./parvi
68/69:	42/6	51/11	25/4	-	89	5,6
69/70:	56/4	85/10	2/2	4/3	144	9,8
70/71:	29/7	55/9	110/14	4/3	178	6,0
71/72:	38/11	132/20	17/5	-	159	5,2
72/73:	67/4	120/17	13/3	7/1	135	7,1
73/74:	109/13	76/23	15/6	18/4	150	4,7
74/75:	44/4	117/12	110/9	135/7	299	12,7
Σ	385/49	636/102	292/43	168/18		
yks./parvi	7,8	6,2	6,8	9,3		

Talvi 74/75 on jakson paras tiklitalvi. Muut ovat melko tasaisen harvalukuisia. Tikli on joulu-tammikuussa selvästi yleisempi kuin myöhemmin talvelsa. Parvikoko oli talvella 74/75 suurin.

CARDUELIS SPINUS *yks/parvi*

	XII A	XII L	I A	I L	II A	II L	II A
68/69:	3,75	18,25	2,57	8,67	-	-	1,0
69/70:	5,82	15,85	15,53	9,0	25,3	32,25	26,81
70/71:	2,0	11,71	9,31	5,71	4,86	4,6	2,67
71/72:	2,83	7,2	4,3	4,33	4,33	6,0	-
72/73:	-	2,0	7,67	1,0	-	-	1,0
73/74:	5,92	11,76	13,77	10,75	8,83	22,37	13,08
74/75:	9,44	17,33	6,36	14,0	8,0	3,8	1,5
\bar{x}	4,25	12,01	8,50	7,64	7,33	9,86	6,58
	Yht.yks.	Parvia	Yks. /	Parvi.			
68/69:	155	19	8,16	4,89			
69/70:	1408	77	18,29	18,65			
70/71:	631	85	7,42	5,84			
71/72:	146	31	4,71	4,14			
72/73:	36	11	3,27	1,67			
73/74:	1327	107	12,40	12,35			
74/75:	536	56	9,57	8,63			

Talvina 68/69 (vrt. Hildén.O & Mikkola.K. 1975), 71/72 ja varsinkin 72/73 (vrt. Saarinen.R. 1973) on vihervarpunen ollut hyvin vähissä. Talvena 68/69 havaittu yksi 70 yks. parvi nostaa parvikoon ko. talvena yli kahdeksan. Ilman sitä parvikoko olisi 4,72, joka vastaa hyvin muiden talvien arvoja. Parhaat talvet ovat olleet 69/70 ja 73/74 (ks. Saarinen.R. 1974), jolloin lintuja oli runsaasti läpi talven. Helmi-maaliskuuhun vuosina -70 ja -74 osunut kevätliikehdintä nostaa myös ko. talvien summaa.

Eniten lintuja tuntuu olevan vuoden vaihteessa, mm. selvästi enemmän kuin joulukuun alussa. Neljänä vuotena seitsemästä on laji ollut lähes täysin kateissa maaliskuun alku-puoliskolla.

CARDUELIS CANNABINA

68/69:	talvehti	1	Salo, Halikonlahti
	joulukuu	9 yks. / 3	paikkaa
	tammikuu	19 " / 6	"
	06.01.	5 " / 6	Parainen, Norrby
	helmikuu	ainoa havainto	23.02. 1 yks. Rais.tehtaat.

69/70: 11.01. 1 k Petreliuksenpuisto ainoa.
 70/71: joulukuu -
 tammikuu 30/5
 7-20 yks. läpi tammikuun Rauvola
 8 " 04.01. Dana
 helmikuu 61/5
 25 yks. 06.02. Rauvola
 25 " 13.02. Maarian kko
 8 " 07.02. Raisio, Perttala
 maaliskuussa jo ilmeisesti muuttaa.

71/72: joulukuu 9/3
 7 yks. 27.12. Dana
 tammikuu 17/4
 6 yks. 27.01. Kunnaliissairaala
 5 " 01.01. Shell
 5 " 16.01. Dana
 helmikuussa Kupittaaalla 01.02. 5 yks., jotka samalla talven viimeiset.

72/73: joulukuu 1/1
 tammikuu 32/5
 n. 20 yks. 20.01. Naantalin satama
 helmikuu 25/4
 20 yks. 22.02. Lauste
 ei havaintoja enää tämän jälkeen.

73/74: 14.12.-10.02. 6-7 yks. Citymarket
 01.01. 1 Topinoja
 15.01. 7 Kupittaa
 26.01. 5 Koroinen

74/75: Ennätysellinen talvi myös hempeillä.
 joulukuu 73 yks./4 paikkaa
 30 yks. 22.12. Shell
 28 " 26.12. Kaarina, Kuusistonsilta
 tammikuu 162/6
 25 yks. 01.01. Topinoja
 33 " 19.01. Parainen, Kirjala
 100 " 26.01. Kaarina, Koristo
 helmikuu 422/9
 65 yks. 01.02. Kaarina, Kuusistonsilta
 35 " 01.02. Rauvola

50 yks. 02.02. Parainen, Kirjala
 100 " 11.02. Vehmaa, Ennyinen
 200 " 23.02. Parainen, Kirjala
 maaliskuu 61/4 jo muuttaa.

Parvet paketti- ja katopelloilla, mutta yksinäisiä lentelviä näkyi myös muualla.

CARDUELIS FLAVIROSTRIS

Salon Halikonlahden havainnot koonnut AV, päivittäiset määrät summattu yhteen.

68/69: 15.12.-02.04. Salo, Halikonlahti. Ainoa wosi, jolloin laji selvästi talvehti.

Joulu	Tammi	Helmi	Maalis
I II	I II	I II	I
5 28	25 6	25 16	17

Parhaiten 9 yks. 01.01., 05.01. ja 02.02.
 01.12.-23.02. 1-3 Vuoksenniska
 10.12. 1 Muurla, Pullola
 27.12. 1 Muurla kk
 22.12.-12.03. 1-3 Shell
 18.01.-12.03. 1-3 Dana
 02.02.-09.02. sekä 1 17.02. asti, 4 yks. Raision tehtaat.
 01.01. 2 Raisio, Upalinko.

69/70: Salo, Halikonlahti

Joulu	Tammi	Helmi	Maalis
I II	I II	I II	I
23 25	5 1	9 -	3

ei ilmeisesti talvehtinut.
 Paras päivä 07.12. 12 yks.
 01.01. 4 yks. Vuoksenniska
 14.03. lähties 5 yks. Shell

70/71: Salo, Halikonlahti

Joulu	Tammi	Helmi	Maalis
I II	I II	I II	I
4 -	8 4	- -	1

Ei talvehtinut.

02.01.	1	Raisio
02.01.	1	Koivuluoto
05.01.	1	Kuuva

05.02. 3 Muurla, Pullola
 05.02. 1 yks. 15.-27.02. 4-6 yks. ja 02.-13.03.
 1-6 yks. Dane
 71/72: Salo, Halikonlahti
 Jouluku Tammi Helmi Maalis
 I II I II I II I
 - 19 94 - - 16 4
 Ei ilmeisesti talvehtinut. Maximi 02.01. 41 yks.
 30.12.-01.02. 15-35 yks. Urheiluhalli
 24.01. 1 Kunnallissairaala
 03.02. 3 Shell
 08.-19.02. 1-3 Dane
 20.02. 2 Koristo
 72/73: Salo, Halikonlahti. Ainoa havainto 08.01. 3 yks.
 08.12. ja 30.01. 3 Vuoksenniska
 09.12. 2 Pyhämaa, Ränni
 01.01., 06.01., 24.01., 30.01., 11.02. ja 10.-12.03.
 3 Shell
 73/74: Salo, Halikonlahti
 02.02.-03.03. 2-4
 18.01.-10.02. 1-6 Citymarket
 01.-19.01. 3-6 Shell
 74/75: Salo, Halikonlahti 5 yks. 06.12, 14.12, 02.03.
 28 " 02.02.
 18 " 15.03.
 06.-07.12. 1 Rauvola
 21.12.-16.02. 1-28 yks. Vuoksenniska (28 yks. 21.12)

CARDUELIS FLAMMEA

	Joulu		Tammi		Helmi		Maalis YKS.	
	I	II	I	II	I	II	I	
68/69:	16,0	37,9	23,5	21,0	12,3	6,4	2,7	1152
69/70:	3,7	15,8	11,7	5,5	10,0	-	14,8	324
70/71:	14,0	15,6	21,0	17,4	26,0	12,9	9,2	2087
71/72:	44,6	17,6	21,3	15,8	19,2	6,4	34,4	3009
72/73:	39,5	68,6	65,2	53,6	30,3	66,1	32,4	8652
73/74:	5,0	-	-	-	-	25,8	49,4	682
74/75:	26,3	33,7	24,0	26,3	20,1	3,7	23,0	3378
\bar{x}	21,3	27,0	23,8	19,9	16,8	17,32	23,7	

	Parvia	Yks./Parvi	Indeksi
68/69:	60	19,2	17,11
69/70:	28	11,6	8,79
70/71:	127	16,4	16,59
71/72:	150	20,1	22,75
72/73:	135	55,8	50,81
73/74:	19	35,9	11,45
74/75:	138	24,5	22,44

Talvina 69/70 ja 73/74 Urpiainen loisti poissaolollaan. Muista talvista on paras hyvän vaellussyksyn jälkeinen talvi 72/73 jolloin suurimmat parvetkin olivat vielä tammikuussa n. 300 yks. kokoisia. Urpiaisen kevätliikendintä: alkaa useimpina vuosina jo helmikuun lopussa.

CARDUELIS HORNEMANNI

Muutama yksilö lähes vuosittain. Seuraavassa yksilömäärät ja prosenttiosuus tummemmasta sukulaisesta:

68/69:	2 yks.	0,17 %
69/70:	1 "	0,31 %
70/71:	7 "	0,34 %
71/72:	12 "	0,40 %
72/73:	58 "	0,67 %
73/74:	-	-
74/75:	3 "	0,09 %

Kuten kukin itse huomaa jäivät Turun havainnot paljon jälkeen Lintuasemien syksyn -75 Tundraurpiaisprosentista 2.2 ks. Hildén.O. 1976.

SERINUS SERINUS

27.12. lähtien 1 n Danolla. Paikalla vielä ainakin 13.03. (vrt. TA 7/75) (TLY).

PINICOLA ENUCLEATOR

68/69: - 70/71: Ei havaintoja (ks. Sammalisto.L. 1974 ja Vilhunen.L. 1974).
 71/72: joulukuu 137 yks./ 12 parvea.
 25 yks. 23.12. Naantali, Luonnonmaa
 14 " 05 ja 09.12. " "

14 yks. 12.12. Mietoinen
 yht. 37 " Laitila
 tammikuu 124/9
 30 yks. 09.01. Nauvo, Prostvik
 24 " 02.01. Paimio
 helmikuu 47/7
 25+10 06.02. Laitila, Pahojeki
 23.02. 1 k viimeinen Kaksikerta, Kaislahti.

72/73: 30.12. 1 Satava
 25.01. 10 Laitila, Oromaansuo
 02.02. 1 Raisio, Ihala
 04.02. 7 Ruissalo, Saaronniemi

73/74: joulukuu 65/18
 yht. 41 yks. Laitila
 10 yks. 02.12. Kaarina, Kuusisto
 tammikuu 106/19
 16 yks. 13.01. Ruissalo, Kuuva
 16 " 19.01. Karinainen
 15 " 06.01. Mietoinen
 helmikuu 11/2
 1 yks. 02.02. Karinainen
 10 " 28.02. Säkylä

Ei enää myöhemmin. ks. Kolunen.H. 1974.

74/75: 24.12. 45 Kaarina, Koristo
 08.01. 1 Rauvola
 05.02. 5 Kaarina, Ravattula

LOXIAT

yht.yks.	sp	L.cur.	L.pyt.
68/69:	havainnot puutteelliset		
69/70:	34	28	6
70/71:	132	77	53
71/72:	37	21	16
72/73:	222	144	48
73/74:	64	37	7
74/75:	99	60	4
	XII	I	II
	169	198	116

Talvi 72/73 on ollut runsain käpylintutalvi tällin päin ja silloin tavattiin myös isokäpylintuja (vrt. Sammaliisto.L. 1973 ja 1974). Muuten esiintyminen vähäistä ja melko tasaista. Talvella lintuja lienee eniten joulukuussa, mutta myöhempi raju lasku johtunee lintujen häviämistä metsiin pois lintu-
 miesten suesimilta havaintopaikoilta.

LOXIA LEUCOPTERA

22.02.1975. 1 W Raisionlahti (HP)

FRINGILLA COELEBS

	Joulukuu		Tammikuu	
	I	II	I	II
68/69:	58/8	135/13	83/17	63/8
69/70:	14/3	23/4	30/9	13/3
70/71:	15/3	10/5	46/13	13/4
71/72:	13/5	19/4	35/10	11/3
72/73:	-	41/10	29/11	38/7
73/74:	14/7	19/9	18/5	14/6
74/75:	18/2	67/9	147/12	47/7
Σ	117/25	314/54	388/77	199/38
\bar{x}	16,7/3,6	44,9/7,7	55,4/11	28,4/5,4

	Helmikuu		Maaliskuu	Yht.
	I	II	I	
68/69:	54/8	48/7	46/6	201
69/70:	11/3	11/3	9/2	48
70/71:	13/5	30/10	7/1	78
71/72:	3/3	3/2	-	56
72/73:	12/4	21/9	11/3	109
73/74:	5/4	6/4	6/4	43
74/75:	118/10	30/5	10/3	337
Σ	216/37	149/40	89/19	-
\bar{x}	30,8/5,3	21,3/5,7	12,7/2,7	124,6 ¹ paljon

Runsaimmin peippoja on ollut talvina 68/69 ja 74/75.

Talvella 68/69 ne pysyivät maaliskuulle asti hengissä, mutta 74/75 ne hävisivät helmikuun aikana. Ehdoton pohjavuosi on 73/74, jolloin talven summa oli vain 43 yks.

Peipot vähenevät voimakkaasti talven aikana, sillä tammikuun alun yksilöiden keskiarvo on 55,4 yks. ja maaliskuussa vain

12,7 yks. myös tapaamispaikkojen lukumäärä putsoa 11,0 → 2,7

FRINGILLA MONTIFRINGILLA

	Joulukuu		Tammikuu	
	I	II	I	II
68/69:	-	9/4	46/9	15/4
69/70:	1/1	1/1	4/3	-
70/71:	1/1	1/1	132/6	-
71/72:	7/2	2/2	9/5	8/2
72/73:	-	5/4	24/4	30/5
73/74:	22/3	5/4	4/2	4/2
74/75:	58/1	159/8	408/8	143/5
Σ	89/8	182/20	627/37	100/18
\bar{x}	12,7/1,1	26,0/2,9	89,6/5,3	28,6/2,6

	Helmikuu		Maaliskuu	Yhti
	I	II		
68/69:	13/4	12/5	8/2	65
69/70:	1/1	-	1/1	8
70/71:	2/2	94/3	17/4	209
71/72:	-	-	-	14
72/73:	7/1	11/4	15/1	87
73/74:	6/3	2/2	2/2	31
74/75:	144/6	219/4	6/3	1011
Σ	173/17	338/18	49/13	
\bar{x}	24,7/2,4	48,3/2,6	7,0/1,9	

Suurimpia parvia:

Talvi 70/71	60 yks.	17.12.	Dano
	75 "	02.01.	Perno
Talvi 74/75	58 "	(+32sp)	01.12. Kuusisto
	n.140 "	29.12.	Raisio, Talvie
	n. 65 "	12.01.	Naantali, Lietsala
	n.300 "	12.01.	Salo, Halikonlahti
	n. 70 "	(+70sp)	18.01. Salo, Halikonlahti
	ylti100 "	02.02.	Kustavi, Anavainen
	n.200 "	23.02.	Parainen, Kirjala

Talvella 74/75 linnut katopelloilla ja ruderaateilla:

Talvi 74/75 oli jakson paras; Toinen hyvä talvi oli 70/71, mutta jo paljon edellistä heikompi. Huonoimmat talvet 69/70 ja 71/72, jolloin havaittiin vain muutama yks. ja havainnot

loppuvat 71/72 jo tammikuuhua.

Järjrin määrät pienenevät myös kevättä kohti. Yksilömäärien ollessa 89,6 → 7,0. Myös paikat, joissa lintuja on vähenevät tammikuusta lähtien, mutta eivät niin paljon kuin yksilömäärät.

EMBERIZA SCHEENICLUS

69/70:	14.12.	1 n-p.	Ruissalo, Veneveistämö	(TN)
	11.01.	1	Pikisaari	(OA)
70/71:	03.-31.01.	1-2 n-p.	Ruissalo, Veneveistämö	(TLY)
	05.01.	1	Kolkka	(RLAI)
	07.02.	1	Parainen, Nilsby	(VP)
			Pikisaari 40 yks., joista 38 samassa parvessa n. 10 m ² alueelle sulloutuneena	10.02. (SK)
	21.02.	2-3	Rauvola	
			(vrt. Harjo.M. 1974).	
71/72:	12.12.	1	Mietoinen	(RK,ym)
	02.01.	1	Rui, Veneveistämö	(RLAI)
	23.01.	2 n-p.	" "	(VP)
72/73:	20.12.	1	Raisionlahti	(PT)
	26.12.	1	Rymättylä, Aasla	(LS)
	01.-07.01.	1-2	Rui, Veneveistämö	(HK,ym)
	12.03.	4 n-p.	" "	(RLAI)
	06.01.	1	Shell	(SK)
74/75:	01.-07.12.	1	Shell	(TLY)
	07.12.	1	Taivassalo, Rantalanlahti	(JH)
	18.12.-01.01.	1-3	Raisionlahti	(TLY)
	01.01.-22.02.	1-2	Rui, Veneveistämö	(TLY)
	11.01.	2	Friskalanlahti	(ME,ym)
	25.01.	2	Pikisaari	(TLY)
	26.01.	1	Mietoinen	(RK,ym)
	16.02.	1	Shell	(OS,PTa)

CALCARIUS LAPPONICUS

73/74:	22.12.	1	Vuoksenniska	(RLAI)
74/75:	01.12.-13.01.	1 n	Shell	(TLY)

PLECTROPHENAX NIVALIS

68/69:	04.12.	3	Salo, Halikonlahti	(AV)
	01.01.	9	" "	(AV)

	02.01.	40	Salo, Halikonlahti	(AV)
	09.02.	1 W	" "	(AV)
	05.01.	4	Rusko, Hujala	(HP)
	30.01.	7	Kaarina, Kuusisto	(JK)
	15.02.	1	Ohikulkutie	(AS)
70/71:	05.01.	1 k	Salo, Halikonlahti	(AV)
	13.01.-24.01.	1 km	" "	(AV)
71/72:	25.12.	5	Mynämäki	(MV)
	17.-18.01.	1 n	Dano	(HK,ym)
72/73:	09.12.	1	Pyhkömaa, Ränni	(ET)
	10.12.	1	Salo, Halikonlahti	(AV)
73/74:	28.12.	25	Korppoo, Aspö	(AV,ym)
	06.03.	1 N	Rauvola (muuttoa?)	(AL)
74/75:	11.01.	4	Friskalanlahti	(ME,TF)
	vuodenvaihte	1	Muurla	J.Karhumäki

PASSER MONTANUS

(ks. Karhu.H. & Vuokko.J. 1975).

69/70:	30.12.	1	Nauvo, Nötö	(TLJA/J.Varreola)
71/72:	-			
72/73:	14.02.-12.03.	1	Kupittaa	(TLV)
73/74:	15.-22.12.	1	Raisio, Kuloinen	(PT)
	01.-12.01.	1-2	Halikko, Joensuu (J.Karhumäki,AV)	
	23.01.	5	Yo-mäki	(JS)
74/75:	20.12.	1	Raisio, Ihala	(HP)
	01.01.	2	Topinoja	(KK,RL)

KIRJALLISUUSVIITTEET:

- Hario, M. 1974: Talvihavaintoja Helsingin retkeilyalueelta 1970/71 - 72/73 Lintumies 1/74.
- Hildén, O. 1976: Vaelluslintujen esiintyminen lintuasemilla 1975 - Lintumies 2/76.
- Hildén, O & Mikkola, K. 1969: Katsaus Helsingin talvilinnustoon 1968/69 - Lintumies 2/69.
- Iikkänen, M. 1974: Vesilintujen esiintymisestä Lahden ympäristössä syksyllä 1974 - Pääjät-Hämeen Linnut 3/74.
- Karhu, H & Vuokko, J. 1975: Rarikatsaus - Tiedon Antaja 7/75.
- Kolunen, H. 1974: Taviokurnat talvievieraina - Pääjät-Hämeen Linnut 2/74.

- Lehikainen, E. 1970: Turun Seudun talvilinnuista 1963 - 68 - Lintumies 2/70.
- Lehtonen, R. 1976: Valkopäätiainen risteytyneenä sinitiaisen kanssa Turussa - Lintumies 2/76.
- Munne, P & Sammaliisto, L. 1975: Tilannetiedotus talvilintulaskennoista - Lintumies 2/76.
- Peltola, V. 1973: Lintuhavaintoja Korppoon Utössä syksyllä 1972 - Tiedon Antaja 5/73.
- Reinikainen, K. 1975: Katsaus Pääjät-Hämeen talvilinnustoon 1974/75 - Pääjät-Hämeen Linnut 2/75.
- Saarinen, R. 1973: Suomenselän talvilinnut 1972/73 - Suomenselän linnut 1/73.
- Saarinen, R. 1974: Suomenselän talvilinnut 1973/74 - Suomenselän linnut 1/74.
- Sammaliisto, L. 1973: Valtakunnallinen talvilintulaskenta 1972/73 - Lintumies 2/73.
- Sammaliisto, L. 1974: Suomen talvilintulaskennat - Lintumies 1/74.
- Tenovuo, J. 1975: Tundrahammi talvehtivana Turussa 1973/74 - Lintumies 1/75.
- Tenovuo, J. ym. 1973: Lintuhavaintoja Kustavista vuosilta 1966 - 73 - Lintumies 3/73.
- Vilhunen, L. 1974: Lintuhavaintoja Savonlinnan seudulta - Lintumies 3-4/74.

Herra Toimittaja

Tiedon Antajan toimittajat ovat aikaisemmissa numeroissa pyydelleet lukijoitten kirjoituksia ja mielipiteitä lehdestä. Tämän vuoksi on viime numeron (n:o 9, 1976) toimittajan suhtautuminen lähettämäni asialliseen mielipiteeseen hämmästyttävä. Haluan esittää toimittajan menettelyyn johdosta vastalauseenani seuraavaa.

Kirjoittaessani tieteellisten nimien lyhenteiden käytöstä mainitsin nimenomaan ilmiön yleisyyden. En syyttänyt enkä moitiskellut Tiedon Antajan toimittajaa mistään. Tästä huolimatta Ari Linna on ottanut mielipiteeni henkilökohtaisena arvosteluna ja käsitellyt kirjoitustani epäasiallisesti ja epätasapuolisesti.

Hyvän toimitustavan mukaan lehden kirjoitukset tulee mainita sisällysluettelossa oikeata otsaketta käyttäen. Miksi toimittaja muutti vain minun kirjoitukseni nimen?

Toimitus on painanut lähettämäni käsikirjoituksen sellaisenaan. Jokainen lukija voi käsikirjoituksen asusta päätellä, että en ole tarkoittanut sitä julkaistavaksi ilman puhtaaksikirjoitusta. Saamani tiedon mukaan lähes kaikki toimitukselle saapuneet käsikirjoitukset kirjoitetaan uudelleen. Tästä käytännöstä poiketen Linna halusi tölväistä yhtä avustajaa painamalla muodollisesti oikean, mutta ulkoasultaan kelvottoman käsikirjoituksen sellaisenaan.

Vastuuntuntoisten toimittajien päämääränä tulisi olla mahdollisimman hyvän lehden teko ja pyrkimys sekä avustajan että lukijan kannalta parhaaseen lopputulokseen. Linna toimii toisin. Hän sijoittaa suttuisen käsikirjoituksen lehden tärkeimmälle paikalle sekä kuuluttaa lukijoille konseptin tuhraisuutta ja virheitä. Pidän Linnan menettelyä korrektin toimitustavan vastaisena.

Linnan perustelut lyhenteiden käytön puolesta ovat niin sekavat, vihjailevat ja muuhun asiaan hyppelehtivät, että en pysty hänen sanomaansa kommentoimaan, koska en sitä ymmärrä. Linnalta jää selväkielisesti sanomatta, millä tavalla Rauvolan kallioilla kirjoitettu tai puhuttu ornitologien slangi, pyrkijät, nuolijat ja näkijätyypit liittyvät aloittamaani keskusteluun.

Sivun 3 alareunassa Linna yrittäneenä sanoa (anteeksi, jos erehdyn tulkinnassa), että lyhenteitä käytetään suomenkieltä taitamattomia lukijoita ajatellen. Tämä perustelu ei voine olla oikea, kun lehdessä ei ole ollut tapana julkaista edes lyhyttä tiivistelmää ulkomaisia lukijoita varten.

Jatkan mielihyvin tätä keskustelua - myös itse asiasta - vielä Linnan mahdollisen kommentin jälkeenkin. Ole hyvä ja kirjoita selkeästi! Sano mitä tarkoitat!

Martti Soikkeli